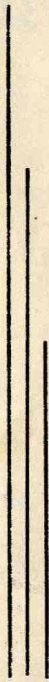

ΜΑΚΕΔΟΝΟΠΟΥΛΟ

ΕΤΟΣ Γ΄

—

ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 4

ΕΚΔΟΣΗ "ΧΑΡΟΥΜΕΝΗΣ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑΣ,,

ΜΑΚΕΔΟΝΟΠΟΥΛΟ

ΣΥΝΑΡΟΜΑΙ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ

Ἐτησία Δοχ. 30
Ἐξάμηνος > 15
Τρίμηνος > 9

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ

Ἐτησία Fr. Fr. 15
Ἐξάμηνος > 10
Τιμὴ Φύλλου Δοχ. 3

ΜΗΝΙΑΙΟ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟ ΚΑΙ ΕΓΚΥΚΛΟΠΑΙΔΙΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

Ἐκδίδεται ἀπ' τὸ **Διαπλασιακὸ Σύλλογος**

“ΧΑΡΟΥΜΕΝΗ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ,, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

Ἔτος Γ' ΣΥΒΡΙΟΣ 1934 Ἀρ. Φυλ. 4(28)

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ—ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΝΙΚΟΝ Π. ΠΑΝΟΝ
Μητροπολίτου Ἰωσήφ 18
Θεσσαλονίκη

ΑΠ' ΤΗΝ ΟΜΩΝΥΜΟ ΠΟΙΗΤΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ

Η ΑΠΕΙΡΗ ΣΤΙΓΜΗ

Ὡρα γλι κειᾶς ἀπαντοχῆς ποὺ ροδοσκάζ' ἡ αὐγούλα
Κι' ἡ πλάση πᾶσα γέμισε μὲ φῶς καὶ καλωσύνη.
Χυμένα τ' ἀγριολούλουδα, παντοῦ, μοσχοβολοῦσαν
καὶ τὰ πουλιά ἀποκρίνονταν στὸ σούσουρο τῆς λεύκας.

Στὸ ἐρημικὸ πλανήθηκα τὸ μονοπάτι, μόνος,
Κι' ὁ Ἀπρίλης μὲ περίμενε νὰ μὲ καλοσωρίση.
Μι' ἀχτίδα κι' ἔν ἀνθόκλωνο τῆ μέρα μου μαγέψαν
Κι' ἦταν ἡ μέρα μου χαρὰ ὀλάκερη κι' ἀγάπη!

Πουλί, θαρρεῖς, πετάρισε βαθειὰ στά σωθικά μου.
Κι' εἶχε λαχτάρα, μακρυνά, στ' ἀγέρι νὰ πετάξῃ,
Πάν' ἀπ' τὸ γαλανὸ γιालό καὶ τὸ μεγάλο κάμπο...

Τ' ἀγέρι φύσηξε ἀπαλὰ στά φύλλα τῆς καρδιάς μου..

Καὶ ξαφνικὰ ἔνοιωσ' ἄμετρα ἡ ψυχὴ μου νὰ βαθαίνει,
ποὺ θὰ χωροῦσε ὀλάκερο τὸν κόσμον ἐντὸς μου κι' εἶπα
πῶς τόση ἀγάπη εἶναι πολλὴ κι' ἡ μιὰ ζωὴ δὲν φτάνει!

Γ. Κογιούλης

Μαρίου Ντόναλ

Ἡ Δεσποινὶς Περίλλη

Μετάφρασις Ψ

(Συνέχεια ἀπ' τὸ προηγούμενο)

—Θὰ περάσουμε τὸ ποταμάκι μὲ τὴ βάρκα τοῦ μπαμπᾶ καὶ θὰ πᾶμε νὰ παίξουμε σὲ μιὰν ἀληθινὴ σπηλιὰ πού κανεὶς δὲν θὰ μᾶς βλέπη.

Τὸ σχέδιο αὐτὸ μὲ μάγεψε. Δὲν ἤθελα νὰ σκεφτῶ κἄν ὅτι ἔκανα κάτι γιὰ τὸ ὁποῖο θὰ ἔπρεπε νὰ τιμωρηθῶ. Ἡ σπηλιὰ! πόσο μὲ προκαλοῦσε!

Ἄλλὰ πῶς νὰ σακαφαλῶσω;

—Τράβα ἓνα σεντούκι λέει ὁ Πούφ. Ἀπὸ τὴ δική μου μεριά εἶναι ἓνα κασονάκι ἀπ' ὅπου θὰ κατέβης.

Ἄμ' ἔπος ἄμ' ἔργον. Δὲν συνάντησαμε κανένα ἐμπόδιο. Σὲ λίγο βρισκόμασταν μακριὰ ἀπὸ κάθε κίνδυνο, στὴν ὄχθη τοῦ ποταμοῦ κοντὰ στὸν κήπο τῶν Βερζέ, δλομόναχοι. Τὸ βαρκάκι τοῦ Τουάν ἦταν ἐκεῖ. Πηδήσαμε καὶ τραβήξαμε γιὰ τὴν ἀντίπερα ὄχθη. Ὁ Πούφ τ' ᾠδήγησε σ' ἓνα λιμανάκι.

—Ποῦ μὲ πᾶς; ρώτησα.

—Στὰ Πλατάνια. Πάω συχνά. Κανεὶς δὲν μένει ἐκεῖ. Ὡστε...

Αὐτὸ τὸ «ὠστε» μὲ φάνηκε φυσικότατο. Ἀφοῦ κανεὶς δὲν ἔμεν' ἐκεῖ, δὲν θὰ διατρέχομε κανένα κίνδυνο. Λοιπὸν, δρόμο.

Τὸ δάσος ἔμοιαζε παρθένο· τόσα δένδρα, τόσοὶ θάμνοι, τόσα μονοπάτια καὶ τὰ κελαϊδίσματα! Νόμιζα πῶς ἦταν μαγεμένο.

—Φθάσαμε, εἶπε ἄξαφνα.

Δὲν ἔβλεπα τίποτε ἔξὸν ἀπὸ ἓνα ρυάκι μὲ καθάριο νερὸ, φλύαρο μεσ' τὴν ἄφραστη πρασινάδα.

—Κι' οἱ σπηλιές; φώναξα σταναχωρημένη.

—Νὰ τες, ἀπάντησε ὁ Πούφ. Καὶ τί ὠραίες ποῦνε!

Εἶχε σηκώσει μιὰ τούφα ἀπὸ κισσὸ καὶ ξεσκέπασε μιὰ ψηλὴ στοὰ ἀπὸ

μαυριδερά βράχια κεντημένα μὲ πράσινα φύκια. Τρεῖς σπηλιές τεχνιτὲς μὲ θόλους διαδέχονταν ἢ μιὰ τὴν ἄλλη.

—Ἐδῶ εἶναι τὸ θηριοτροφεῖο μου, ἀνήγγηλε ὁ Πούφ μὲ φωνὴ ὑπερήφανη.

Ὅπισθοχώρησα μὲ τρόμο. Ἐνα θηριοτροφεῖο μοῦ θύμιζε φοβερὰ θηρία. Ἡ ἐντύπωσίς μου δὲν ... ἐλαττώθηκε ὅταν ἄκουσα τὸν σύντροφό μου νὰ προσθέτῃ ὅλο καὶ δυναμώνοντας τὴ φωνή του:

—Ἐχω δῶ πρόβατα καὶ ἀγελάδες, τίγρεις καὶ λιοντάρια, πάνθηρες καὶ φίδια.

—Θέλω νὰ φύγω, τοῦπα.

Φοβήθηκα πολὺ καὶ πήδηξα πρὸς τὰ πίσω, ὅταν συμπλήρωσε:

—Προσοχή, θὰ σακατέψης τὸν βόα μου.

Ἐδειξε μὲ τὸ δάκτυλο τὸ ἔρπετό καί...τὸ βάλαι σιὰ γέλια. Μακέττες ἀπὸ διάφορα ζῶα ὅσο τὸ δάκτυλο τῆς Λίδος Αὐγῆς, παρατεταγμένες, καμωμένες ἀπὸ ἄργιλλο πού βρισκόταν στὴν ὄχθη τοῦ ρυακιοῦ. Ἄλλη δουλειὰ δὲν εἶχε φαίνεται. νὰ κἀνῃ ὁ φίλος μου παρὰ νὰ πλάθῃ ὅτι ἔβλεπε στὰ βιβλία.

—Τώρα θὰ διασκεδάσουμε ὁμορφα, τοῦ λέω συμπιλωμένη μὲ τὸ θηριοτροφεῖο. Θὰ πᾶς στὸ κνηγί καὶ γὰρ θὰ μαγηρέψω αὐτὰ πού θὰ φέρης. Νά. Εἴμαστε οἱ δύο μας μόνοι σ' ἓνα ἄγριο μέρος...

Ἐνας ἐλαφρὸς θόρυβος μὲ διέκοψε.

—Ἄκου περπατᾶν.

—Ὁχι, εἶναι ὁ ἀέρας πού κουνᾶ τὰ φύλλα.

Συνέχισα:

—Εἴμαστε μόνοι σ' ἓν ἄγριο μέρος. Εἴμαστε ὁ Ροβισὼν κι' ὁ Παρα-

σκευᾶς. Πήγαινε, ἀλλ' ὄχι μακριὰ, γιατί φοβοῦμαι. Θὰ σὲ φωνάξω καὶ θ' ἀπαντήσης: «Νὰ με, κύριε Ροβισὼν».

Ὁ Πούφ ἔκανε τέσσερα βήματα ἔξω ἀπὸ τὴ σπηλιὰ καὶ κρύφτηκε πίσω ἀπὸ ἓνα δένδρο. Τότε φώναξα:

—Παρασκευᾶ, Παρασκευᾶ! Που εἶναι ὁ διάβολος ὁ Παρασκευᾶς; Ὁ εὐπειθὴς Παρασκευᾶς ἀπάντησε:

—Νὰ με, κύριε Ροβισὼν.

—Φέρεμε ἓνα μπιφτέκι λιονταριοῦ.

—Ὡ! Ὡ! ἀκούστηκε μιὰ φωνὴ πού

μὲ τρόμαξε. Αὐτοὶ ἐδῶ ἔχουν ἓνα περιήφημο στομάχι... Γιὰ σταθῆτε βαγα-

μποντάκια· μοῦ φαίνεται πῶς θὰ κάνετε γνωριμία μὲ τὸ μπαστοῦνι μου.

—Οἱ ἄγριοι! φώναξα.

Ἐνας κύριος καλοντυμένος, μ' ἓνα λουλουδάκι στὴν μπουτονιέρα του, νὰ τὸς ὄρθιος μπρὸς στὴν εἴσοδο τῆς σπηλιᾶς. Τρόμαξαμε τόσο, ἐγὼ κι' ὁ Πούφ, πού ξεχάσαμε νὰ τὸ σκάσουμε. Ἐξ ἄλλου ὁ κύριος αὐτὸς δὲν εἶχε τὴν ὄψη κακοῦ ἀνθρώπου. Ὁ Πούφ πούταν ἓνα παιδί... χειραφετημένο, χαϊρέτησε ἀμέσως στρατιωτικὰ κι' εἶπε:

—Κύριε, δὲν κάνουμε κανένα κακό. Ἀπλούστατα, παίζουμε.

—Ἄ! παίζετε. Ποῦθ'

ἔρχεστε;

—Ἀπὸ τὴν ἀντίπερα ὄχθη, κύριε,

Ὁ ἄγνωστος μᾶς παρατήρησε μὲ μεγαλειότητα περιέργεια. Ὁ Πούφ πῆρε θάρρος ἀπὸ τὸ εὐγενικὸ βλέμμα τοῦ κυρίου καὶ συνέχισε.

—Ἐρχομε συχνὰ σ' αὐτὸ τὸ δάσος. Δὲν ἔχει κανένα φράκτη. Ἡ Σουζάνα ἦρθε γιὰ πρώτη φορὰ.

—Εἶναι ἡ ἀδελφή σου;

—Ὁχι, κύριε, εἶναι ἡ Σουζάνα Ντεγκράβ, ἐγὼ εἶμαι ὁ Φρανσουὰ Βερζέ.

—Σουζάνα Ντεγκράβ; ἐπανελάβε ὁ κύριος μὲ ἐκπλήξη.

Ἐκανε δυὸ βήματα ἔξω ἀπὸ τὴ σπηλιὰ καὶ φώναξε:

—Ἀπὸ δῶ, φίλοι μου, θὰ βρεθῆτε, ἂν δὲν γελιέμαι, σὲ μέρος γνωστό.

Ἐτριξαν μερικὰ κλαδιά, ἓνα μπαστοῦνι ἀνοίξε μιὰ τρύπα στοὺς θάμνους κι' εἶδα δύο κύριους, ἓνα γέρο κι' ἓνα νέο. Τὸν νέο σὰν νὰ τὸν θυμᾶμαι. Κάποτε τᾶχαμε τσουγκρίσει.

Φώναξε:

—Γιὰ στάσου! τὸ παιδί μὲ τὸ στυλί.

Κύτταξε γύρω μας ἀνήσυχτα. Ἦθελα νάχα τὸν Κοικὲ νὰ τὸν οἶξω στὰ πόδια του. Ξαναγεννήθηκε ἡ μνησικακία μου.

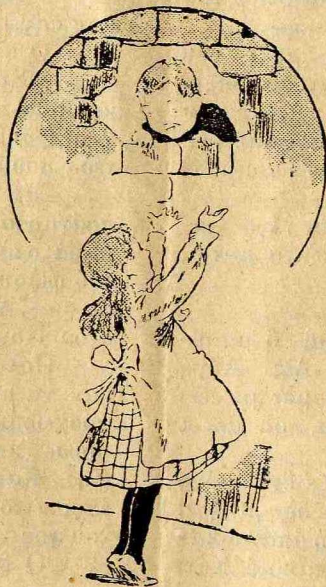
Ὁ γέρος κύριος μ' ἐξέτασε ἀμίλητα. Εἶπε ὁμως σὲ λίγο:

—Πράγματι σὲ ἀναγνωρίζω· εἶσαι ἡ μικρὴ Ντεγκράβ. Δὲν μένεις πιά στὴ Κασκάντ;

—Ὁχι, εἶμαι στὸ θηριοτροφεῖο τῆς Λίδος Ὀλυμπίας.

—Κι' αὐτὴ σ' ἐπιτρέπει νὰ νὸ σκάξης μ' αὐτὸν τὸν μαγαμποντάκο;

—Ὁ Πούφ δὲν εἶναι μαγαμποντής. Εἶναι φίλος μου, ὁμογάλακτός μου ἀδελφός.

—Τράβα ἓνα σεντούκι....

Σήμερα μ' ἐλευθέρωσε.

—Σ' ἐλευθέρωσε; Εἴσουν φυλακή;

—Ναί, στὸ πατάκι.

—Τι εἶχες κἀνῃ;

Κατέβασα τὸ κεφάλι. Τᾶχασα πού θ' ἀναγκαζόμουνα νὰ δώσω ἐξηγήσεις μπρὸς στὸ νέο κύριο. Ἀπάντησα:

—Ἦμουν παράκουη καὶ τεμπέλα.

—Ἄ! Ἄ!

—Γιὰ νὰ θυμῶνῃ ἡ Λις Κλαρίς.

Ἀντελήφθηκα ὅτι ὁ γέρος κύριος σταναχωρήθηκε. Ἄλλὰ θυμῆθηκε τὰ λγια του «Δὲν μένεις πιά στὴν Κασκάντ

—Ξέρετε και σεις την Κασκάντ;

—Ναι, ξέρω τὸ σπίτι σου.

—Καὶ τὸν μπαμπᾶ;

Χαμογέλασε παράξενα:

—Λίγο· εἶμαι ὁ θεῖος Πέτρος.

Τὸν κυττούσα μὲ γουρλωμένα τὰ μάτια, μ' ἀνοικτὸ τὸ στόμα, μὲ τόσο μεγάλη ἐκπλήξη πού ἔμενα ἀκίνητη σὰν ἀπολιθωμένη.

Συνέχισα:

—Σεῖς εἶσθε πού δὲν χωνεύεται τὰ κορίτσια;

Εἶπε ἀνεβάζοντας τὴ φωνή του:

—Ναὶ εἶμαι δράκος καὶ τὰ τρώγω.

Δὲν φοβήθηκα γιατί τὰ μάτια του σὰν νὰ γελοῦσαν καὶ ἀπάντησα:

—Εἶμαι εὐχαριστημένη γιατί δὲν ἔβαλα τὸν Κρικὲ νὰ σᾶς κατασπαράξῃ.

—Εἶμαι πολὺ εὐτυχής, μικρὴ μου καὶ ἡ εὐχαρήσιτησή σου μὲ κολακεύει. Ὡστόσο, ὁ θεῖος Πέτρος δὲν εἶναι δράκος. Νὰ σαι ἡσυχῃ.

Ἔμεινε σιωπηλὸς γιὰ λίγο καὶ ὕστερα, κυττάζοντάς με μεσ' τὰ μάτια, συνέχισε:

—Σὲ λὲν Σουζάνα;

—Ἡ Δίς Ὀλυμπία καὶ ὁ μπαμπᾶς μὲ φωνάζουν ἔτσι. Ἡ Δίς Ἀὐγή μὲ φωνάζει «φοβέρα», ἡ Ζαμὲτ μὲ λέει Ζονζόν, οἱ Βροζέ Μυγίτσα, οἱ ἄλλοι μὲ λὲν Δίς Περιττή.

Ἡ Θεῖος Πέτρος ἔρριξε ἕνα γρήγορο βλέμμα στὸ φίλο του καὶ δὲν μίλησε. Ἀμέσως ἄρχισε νὰ βηματίζει ἀπάνω-κάτω κυττάζοντάς με κάποτε-πᾶποτε. Κάτι ἔξαιρετικὸ διέκρινα στὸ πρόσωπό του.

Ἡ φίλος του κύτταζε τὸ θρηιστροφεῖο τοῦ Πούφ. Ἔλεγε: «καλά, πολὺ καλά».

Ἔξαφνα τὸν φώναξε:

—Ἐσὺ μωρτάκο, ἔκαμες αὐτὲς τίς μακέττες;

—Δὲν εἶναι μακέττες, διαμαρτυρήκε ὁ Πούφ, εἶναι ζῶα!

Ἡ κύριος γέλασε καὶ συνέχισε:

—Σὺ;

—Ναὶ κύριε.

—Σ' ἀρέσει αὐτὴ ἡ δουλειά;

—Τίποτε δὲν μ' ἀρέσει παραπάνω.

—Πὸς σὲ μαθαίνει νὰ φτιάχνῃς ὄλ' αὐτά;

—Κανένας· βλέπω τίς εἰκόνες καὶ πλάθω.

Ἡ κύριος ἔξησε τὴν μύτη, σὰν νὰ σκέφθηκε.

Τὴν ἴδια στιγμή ὁ θεῖος Πέτρος σταμάτησε μπρὸς μου.

—Μικροῦλα, δὲν ἀγαπῶ τὰ κορίτσια, τὸ ξέρεις: εἶναι... ἀλλὰ σὺ...

—Δὲν τέλειωσε τὴ φράση του καὶ ἄλλαξε τόνο γιὰ νὰ πῇ:

—Αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ βαστάξῃ. Πάμε στὴ δασκάλα σου.

—Στὴν Δίδα Ὀλυμπία, ἔκανα παραζωλισμένη.

—Ὀλυμπία ἢ Καρολίνα, τὸ ἴδιο μοῦ κάνει.

Ἡ ἄλλος κύριος εἶπε στὸν Πούφ:

—Στὸ διάστημα πού ὁ κ. Ντεγκράβ θὰ πάῃ στὴ δασκάλα, θὰ μ' ὠδηγήσῃς σπίτι σου. Θέλω νὰ δῶ τὸν πατέρα σου.

Σὰν νὰ ἐτοιμάζονταν σπουδαῖα πράγματα γιὰ μᾶς. Τὸ βλεπε κανεὶς καθαρὰ στὰ μάτια τοῦ θεῖου Πέτρου καὶ τοῦ φίλου του.

—Ἄν τὸ σκάζαμε, εἶπα κρυφὰ στὸν Πούφ.

Πολὺ ἀργά. Μᾶς ἔπιασαν τὸ χέρι σὰν νὰ μάντεψαν τὴν σκέψη μου καὶ προχωροῦσαμε. Ἡ νέος κύριος ἀκολουθοῦσε ἐκπληκτος, ἀκόμη καὶ κατσούφης. Καταλάβαινε βέβαια περὶ τίνας ἐπρόκειτο καὶ δὲν τῶβρισκε τοῦ γούστου του.

Ἡ θεῖος Πέτρος τοῦπε:

—Καλιζτ, πέραν μπρὸς καὶ πὲς νὰ ἐτοιμάσουν τ' αἰμάξι.

Ἡ Καλιζτ Ντεγκράβ τοῦ Μπεωπρέ, θετὸς γιὸς τοῦ κ. Πέτρου Ντεγκράβ, ἀνησυχοῦσε ἀπὸ τὴν ἰδιοτροπία αὐτῆ τοῦ γέροντος, πού τοῦ ἦταν κληρονόμος. Ἡ μουννα ἕνα ἐμπόδιο στὸ δρόμο του.

Τὰ Πλατάνια ἦταν μπρὸς σ' ἕνα ὄραϊο σπίτι, πού ἔπερνε τ' ὄνομα του ἀπ' αὐτά.

Ἡ ἀργότερα ἔμαθα ὅτι τὸ σπίτι αὐτὸ ἦταν, ἀπὸ κληρονομία, τοῦ κ. Λαμπόρντ, τοῦ φίλου τοῦ θεῖου μου, καὶ πῶς ὁ θεῖος, κείνη τὴ μέρα ἐρχόνταν νὰ τοῦ κἀνὴ ἐπίσκεψη. (ἀκολουθεῖ)

ΤΙ ΘΑ ΠΗ ΝΑΣΑΙ ΔΗΜΑΡΧΟΣ

Ἡνας πραγματευτὴς τραβοῦσε μιὰ μέρα γιὰ τὴ χώρα κουβαλώντας τίς πραγματείες του στὴ ῥάχη. Καθὼς πήγαινε βουτώντας μεσ' στὴ σκόνη εἶδε ἕνα γαῖδαρο στὴν ἀκρὴ τοῦ δρόμου καὶ τὸν πλησίασε.

«Καλημέρα, φίλε,» τοῦ εἶπε. «Θ' ἀρνηθῆς νὰ με ξεκουράσῃς ἀπ' τὸ δέμα μου γιὰ λίγο;»

«Τί θὰ μοῦ δώσῃς;» ρώτησε ἀμέσως ὁ γαϊδαράκος.

«Θὰ σοῦ δώσω δύο λίρες,» εἶπε ὁ πραγματευτὴς. Μὰ στὰ ἀλήθεια δὲν εἶχε χρυσὸ γιὰ νὰ τοῦ δώσῃ.

«Σύμφωνοι,» ἀπήντησε ὁ γαϊδαρός. Ἔτσι ταξίδεψαν μαζί, ὁ γαῖδαρος κουβαλώντας τὸ δέμα τοῦ πραγματευτῆ καὶ ὁ πραγματευτὴς περπατώντας στὸ πλάι.

Ἡ ὕστερα ἕνα λίγο συνήντησαν μιὰ κάργα καὶ ὁ γαῖδαρος τῆς φώναξε.

«Καλημέρα, μαυροντυμένη φιλενίδα, ἔλα καὶ κάτσε πάνω στὸ λαιμό μου καὶ διῶχνε σὲ παρακαλῶ τίς μυῖγες πού μ' ἐνοχλοῦν.»

«Πόσο θὰ μοῦ πληρώσῃς;» ρώτησε ἡ κάργα.

«Θὰ σοῦ δώσω τρεῖς λίρες,» εἶπε ὁ γαῖδαρος· ἀλλὰ καὶ αὐτὸς δὲν μπορούσε νὰ κρατήσῃ τὴν ὑπόσχεση γιατί δὲν εἶχε οὔτε δεκάρα.

«Σύμφωνοι,» εἶπε ἡ κάργα. Ἔτσι ἐξακολούθησε τὸ ταξίδι ἀρκετὰ εὐχάριστο· ὁ γαῖδαρος κουβαλοῦσε τίς πραγματείες καὶ ἡ κάργα καθόταν στὸ λαιμό του καὶ ἔδιωχνε τὲς μυῖγες μακριά.

Παρακάτω συνήντησαν ἕνα σπουργίτη καὶ ἡ κάργα τοῦ φώναξε.

«Καλημέρα μικρὸ μου ξάδελφε. Θέλεις νὰ κερδίσῃς λίγα παραδάκια; ἂν ναί, φέρε μου μιὰ δυὸ κάμπιες γιατί δὲν πῆρα τὸ πρωῖνό μου καὶ πεινάω φοβερά.»

«Πόσα θὰ μοῦ δώσῃς;» ρώτησε τὸ σπουργίτη.

«Μὰ... θὰ σοῦ δώσω τέσσερες χρυσὲς λίρες,» ὑποσχέθηκε μεγαλοπρεπέστα τὸ ἡ κάργα ἢ ἀπάντησα.

«Πολὺ καλὰ,» εἶπε τὸ σπουργίτη.

Ἡ ἔτσι ὄλο προχωροῦσαν οἱ ταξιδιώτες. Ἡ γαῖδαρος κουβαλοῦσε τὸ δέμα τοῦ πραγματευτῆ, ἡ κάργα ἔδιωχνε τίς μυῖγες ἀπ' τὸ γαῖδαρο καὶ τὸ σπουργίτη ἔφερνε κάμπιες τῆς κάργας.

Ἡ ὕστερ' ἀπὸ λίγο ξεχώρισαν ἀπὸ μακριὰ μιὰ μεγαλοῦσαικη πολιτεία.

Ἡ πραγματευτὴς ἔβγαλε ἀπ' τὸ δέμα του πολὺχρωμες ἐσάρπες καὶ τίς κρέμασε πάνω στὸν γαῖδαρο, ἔτσι πού νὰ κάνουν ἐντύπωση τὰ ὄραϊά του πρᾶγματα καὶ νάβρῃ εὐκόλα ἀγοραστή.

Πάνω-πάνω, ἔβαλε ἕνα θαυμάσιο κόκκινο σάλι.

Μόλις τὸ εἶδε τὸ σπουργίτη, ῥώτησε τὸν πραγματευτῆ:

«Πόσο θὰ πάρῃς γι' αὐτὸ τὸ σάλι; Φαίνεται γιὰ καλὸ. Πὲς μου τὴν τιμὴ καὶ θὰ τὴν ἔχῃς, γιατί μοῦ χρειάζεται πολὺ ἕνα σάλι. Μὰ τὸ σπουργίτη πού δὲν εἶχε ψηλὴ πεντάρα ἤξερε πῶς δὲν μπορούσε νὰ πληρώσῃ τίποτα.

«Τοῦτο τὸ σάλι, κοστίζει πέντε λίρες,» εἶπε ὁ πραγματευτῆς.

«Πολὺ ἀκριβὰ,» ἔκανε τὸ σπουργίτη. «Θὰ σοῦ δώσω τρεῖς λίρες γιὰ νὰ τὸ πάρω, πέντε πάει πολὺ.»

«Σύμφωνοι,» εἶπε ὁ πραγματευτῆς, καὶ κρυφογέλασε στὴν ἀφεντιά του. «Ἐώρα θὰ μπορέσουμε νὰ πληρώσουμε τὸν γαῖδαρο». Στὴν εὐχὴ δὲν ἤξερα πού νάβρω τὰ λεπτά.

Τὸ σπουργίτη πέταξε πλάι στὴν κάργα καὶ τίς σφύριξε στ' αὐτὴ:

«Σὲ παρακαλῶ, δὸς μου τίς τέσσερες λίρες πού μοῦ χρωστᾶς γιατί φθάνουμε στὴ πόλη καὶ γὼ πρέπει νὰ γυρίσω πίσω.»

Ἡ τέσσερες λίρες εἶναι μὰ τὴν ἀλήθεια πάρα πολὺ γιὰ κείνες καὶ τίς κάμπιες πού μοῦφερες,» εἶπε ἡ κάργα. Θὰ σοῦ δώσω ὅμως τρεῖς καὶ θὰ τίς ἔχῃς ὁμῶς, καὶ σφύριξε στοῦ γαϊδαράκου τὸ αὐτὴ:

«Φίλε, εἶναι καιρὸς νὰ μου πληρώσεις, δὸς μου τίς τρεῖς λίρες, ὁ πραγμα-»

τευτής όπου νάναι θά σταματήσει στην πόλη».

«Νά σοῦ πῶ» τις ἀπήντησε ὁ γαίδαρος, «τὸ ξανασκέφτηκα καὶ μοῦ φαίνεται πῶς τρεῖς λίρες εἶναι ἓνα μετὰλο ποσὸ καὶ δὲ σοῦ τὸ δίνει κανεὶς γιατί ἔδωξες μερικὲς μυῖνες. Θά σοῦ δώσω δυὸ» κ' ὁ γαῖδαρος γύρισε στὸν πρᾶματευτή:

«Τώρα, καλέ μου κύριε, τίς δυὸ μου λίρες εἰς εὐαρεστήσαι!»

«Αὐτὸ λεπτὰ» παρακάλεσε ὁ πρᾶματευτής καὶ πλησίασε τὸν σπουργίτη:

«Πρέπει νὰ μοῦ δώσης τὰ χρήματα γιὰ τὸ σάλι ἀμέσως».

«Βέβαια καὶ θά τάχης», ἔκανε τὸ σπουργίτη καὶ φώναξε θυμωμένα στὴν κάργα.

«Θέλω τὰ λεπτὰ τώρα! Δὲν μπορῶ νὰ περιμένω!»

«Μιά στιγμή», εἶπε ἡ κάργα καὶ ξανασφύριξε, στὸν γαῖδαρο, «Γιατί δὲν μοῦ δίνεις τὰ χρήματα; κάνε γογγύρα!»

«Θά σὲ κάνω νὰ περιμένης μὰ στιγμοῦλα», εἶπε ὁ Γαῖδαρος. «Ἐλα πρᾶματευτή δίνε τὰ λεπτά, τάχω μεγάλη ἀνάγκη!»

Τότε ὁ πρᾶματευτής τᾶβαλε μὲ τὸ σπουργίτη. «Ἡ θά μοῦ πληρώσης τὸ σάλι ἢ θᾶβρης τὸν μετὰ σου μαζί μου, ἀφεντικό!»

Καὶ τὸ σπουργίτη φώναξε στὴν κάργα. «Δὲς μου τὰ λεπτά μου γιατί κ' ἐγὼ δὲν ξέρω τί θά γίνη».

Κι' ἡ κάργα εἶπε στὸν γαῖδαρο: «Ἄν δὲν μὲ πληρώσης θά τοιμπίσω τὰ μεγάλα σου τ' αὐτιά!»

Κι' ὁ γαῖδαρος, πάλι ξαναφώναξε στὸν πρᾶματευτή:

«Ἐλα παληάνθρωπε, δὲς μου τὰ λεπτά μου γιατί ἂν φᾶς καμμιά κλωτσιά θά βρεθῆς στ' ἀντικρινὸ πεζοδρόμι!»

Κάνανε τέτοιο θύρυβο πού ἓνας χωροφύλακας βγήκε νὰ δῆ τί συμβαίνει.

Σὰν τὸν εἶδαν οἱ φίλοι ἀρχίσαν νὰ κατηγοροῦν ὁ ἓνας τὸν ἄλλον.

«Εἴστε ὅλα ἀνάξια ὑποκείμενα!» εἶπε

στὸ τέλος ὁ χωροφύλακας.

«Ἐλάτε μαζί μου!» Καὶ τοὺς ὠδήγησε στὸν δήμαρχο.

«Ποιοὺς ἔχουμε ἐδῶ;» ῥώτησε ἑκεῖνος.

«Ἐναν πρᾶματευτή, ἓναν γαῖδαρο, μὰ κάργα κ' ἓνα σπουργίτη! Τί ἔχετε νὰ πῆτε;»

Ἀμέσως ὁ πρᾶματευτής ἀρχισε τὰ φριχτά του τὰ παράπονα γιὰ τὸν σπουργίτη, τὸ σπουργίτη γιὰ τὴν κάργα, ἡ κάργα γιὰ τὸν γαῖδαρο κ' ὁ γαῖδαρος γιὰ τὸν πρᾶματευτή.

Ὁ Δήμαρχος δὲν τοὺς πολυάκουσε, παρακοίταξε ὅμως τὸ ἐμπόρευμα τὸ πρᾶματευτή, σκέφθηκε σοβαρὰ κ' ὕστερα εἶπε: «Ὅλοι πρέπει νὰ τιμωρηθῆτε. Διατάζω! Νὰ φυλακίσουν τὸν πρᾶματευτή, νὰ δώσουν ἓνα γενναῖο ξύλο στὸν γαῖδαρο, καὶ νὰ ξεπουπουλίσουν τὴν οὐρὰ τῆς κάργας καὶ τοῦ σπουργίτη. Τὸ μόνο καλὸ πρᾶμμα, δῶ μέσα μοῦ φαίνεται πῶς εἶναι τὸ κόκκινο σάλι, κ' ἐπειδὴ δὲν μπορῶ νὰ σᾶς ἀφήσω τὴν αἰτία τοῦ καυγᾶ, εἶμαι ἀναγκασμένος νὰ τὸ πάρω μαζί μου Ἐνωματάρχα, ὠδήγησε τοὺς κρατουμένους!»

(Ἄπ' τὸ ἀγγλικὸ)

Θ. Φ.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

Εἰς βουκαρᾶν ἠδοσοῖον

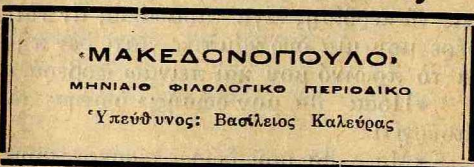
Σὲ εἶδα νύχτα στὴ σκηνή, πρίγκη-
[πα, λόρδο, δοῦκα.

Κι' ἐθαύμασα τὴν μπόζα σου καὶ
[τὴν ξανθὴν περοῦκα.

Σὲ εἶδα σὲ πατσᾶ νυκτὸς νὰ τρῶς
[μὲ βουλιμία.

Κι' ἐθαύμασα τὴν λώρδα σου
[καὶ τὴν κουρσελαρία.

Κ. Φ. Σκόκος

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΠΕΡΙΠΑΤΟΣ

Πέρασα ὁμορφα τὴ μέρα μου. Εἶχα νὰ βγῶ ἔξω ἀπὸ τότε πού ἐπέστρεψα σχολεῖο. Δὲν μοῦ κάνει κόπο τὸ κλεισμὸς μᾶς. Μ' ἀρέσει μάλιστα, μπορῶ νὰ πῶ.

Μὰ σήμερα ἡ χλιαρὴ λιακάδα, ὁ ἥσυχος καιρὸς μ' ἔκαναν νὰ ἐπιθυμῶ ἓνα μοναχικὸ περίπατο. Κι' ὅπως ἦταν Σάββατο, μέρα ἐξόδου, ζήτησα ἄδεια νὰ βγῶ.

Ξεκίνησα μόνη. Πῆρα ἓνα δρόμο ἄσκοπα, στὴν τύχη. Περνοῦσα ἀπὸ σοκάκια, σταυροδρόμια, πλατειοῦλες χαζεύοντας μὲ κέφι, σέρονοντας ράθυμα τὸ βῆμα ὅπου λάχαινε.

Βρέθηκα στὴς ἄκρες τῆς πόλης, ἔκει πού τὰ σπίτια ἀρχίζουν ν' ἀραιώνουν, ἡ ζωὴ τῆς νὰ ξεφτᾶ. Τὶ πολύμορφος κόσμος.

Δῶθε κάποια φτωχικὰ ξύλινα παραπήγματα, μὲ φουντωτοὺς βασιλικούς στα στενὰ παραθύρια. Παρέκει σπιτάκια νεδκιτιστά, βίλλες ἀνάγια σκορπισμένες μ' ὄψεις λρόσχαρες, κήπους κολοπεριποιημένους.

Στοὺς ἀσύχναστους δρόμους, τὰ παιδιὰ λεύτερα ἔτρεχαν κ' ἔπαιζαν, μὲ χαρούμενα ξεφωνητά.

Κάποιες γυναικοῦλες, παστρικές καὶ καλοκτενισμένες, μὲ τὰ μωρὰ στὰ γόνατά τους, κουβέντιαζαν ἤσυχα καθισμένες στὰ κατόφλια.

Σὲ μὰ βροάντα, μὰ θελκτικὴ κυρία, κυττοῦσε ἀφηρημένη μακρὰ στὴ θάλασσα, γέροντας ἀνάλαφρα πάνω στὰ κάγκελα.

Ἐνα ἔρημο καφενεδάκι, μὰ καρδερίνα στὸ κλουβί της, ληάζονταν φχαριστημένη, ἀφήνοντας γλυκειὲς μονότονες τρούλλες.

Ἀνάμεσα ἀπ' τὴ κορνίζα ἑνὸς παραθύρου, μὰ κοπέλλα μὲ χλωμὸ πρόσωπο, ἀόριστα μοῦ χαμογελοῦσε

Στὴ γωνία τοῦ δρόμου, ἓνας τρελὸς στριμωγμένος φρόνιμα μὲς τὰ κου-

ρέλια του, μονολογοῦσε μὲ τὰ μάτια στραμμένα στὸν οὐρανὸ, κάνοντας πλατεῖες χειρονομίες.

Πόσο ὅλα μὲ διασκέδαζαν. Ἀπολαμβάνα γουλιὰ-γουλιὰ τὴ λευτεριά. Εἶχα μιὰν ἀσύγκριτὴ ἱκανοποίησιν μὲ τὴν ἀπόλυτὴ μοναξιά μου. Δὲν εἶμουγ παρὰ ἓνας ἄνθρωπος, σ' ἓνα κόσμος. Τίποτε περισσότερο, τίποτε λιγώτερο.

ΡΟΥΛΑ ΒΑΡΕΛΛΑ

ΕΝΑΣ ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΟΣ

ΜΕΝΟΣ ΦΙΛΗΝΤΑΣ

Πέθανε καὶ ὁ Μένος Φιλήντας, ὁ μεγάλος συναγωνιστὴς τοῦ Ψύχαρη. Γεννήθηκε τὸ 1870 στὴ Ἀοτάκη τῆς Μικρασίας. Στάθηκε, μὰς μὲ τὸν Ἀλέξανδρο Πάλλη, τὸν Ἀργύρη Ἐφταλιώτη καὶ μερικὸς ἄλλους, πιστὸς στὴν ἄδολη δημοτικὴ. Στους ἀγῶνας του γιὰ τὴ γλωσσικὴ μεταρρύθμιση δὲν ἤξερε τί θά πῆ συμβιβασμός. Ἐργάσθηκε κυρίως στὸ θεωρητικὸ πεδίο, ὡς ἐπιστήμων γλωσσολόγος καὶ ἐξέδωσε: «Γραμματικὴ τῆς Ρωμαϊκῆς γλώσσας», «Γλωσσολογία καὶ γλωσσολογία» κ. ἄ. Δὲν πρόλαβε ὅμως νὰ δημοσιέψῃ τὴ μεγάλη γλωσσολογικὴ γραμματικὴ του, πού εἶναι τὸ κυριώτερο ἔργο του.

Ἐγραψε ὅμως καὶ διηγήματα. Ἀκόμη καὶ ποιήματα, πού τὰ χαρακτηρίζει μεγάλη εὐαισθησία καὶ δυνατὸς λυρικός παλμός.

Γιὰ δείγμα τῆς ποιητικῆς του τέχνης δημοσιεύουμε παρακάτω ἓνα του ποιηματάκι, παρμένο ἀπὸ τὴ συλλογὴ του «Ὀχτάβες»:

Δυὸ νήπια, σερπετὰ, τὸ τρύγο
στ' ἀμπέλι, δίπλα σὲ μιὰ σοῦδα,
πιάσαν μὰ νεροπεταλοῦδα
κι' ἦταν χαρὰ τους. Μὰ σὲ λίγο
φτερὰ καὶ πόδια τῆς μαδοῦσαν
κι' ὕστερα κλαῖγαν—Συμφορὰ τους!
«Υἱοὶ ἀνθρώπων» καθὼς ἦταν,
μόνοι σκοτώσαν τὴ χαρὰ τους.

ΤΑ ΙΕΡΑ ΤΕΜΠΗ - ΤΟ ΚΑΣΤΡΟ ΤΗΣ ΩΡΙΑΣ

Τι κοίμα σ' εκείνον πού δὲ γνώρισε τὰ Τέμπη! Δὲν χρειάζεται νάμαι ρωμαντικός γιὰ νὰ τὸ λέω τοῦτο. Ἀπλῶς λατρεύω τὴ παντοδύναμη φύση. Γιὰ μὲν φύση-ἴσον θεός. Οἱ θεοὶ στὸ Ὀλυμπο κατοικοῦσαν, μὰ ἐπινεῖο τοὺς εἶχαν τὰ Τέμπη. Τὶ ὠραία λέξη! Ἰερά Τέμπη! Ὅσο ὠραία καὶ ἡ θεὰ Ἀφροδίτη πού κατοικοῦσε κεῖ. Ἐκεῖ ἐλούζονταν ἡ Ἀφροδίτη μένει ἀκόμη ἐρειπωμένη ἢ στερῶν τῆς μετὰ τὸ γάργαρο κ' ὀλόδροσο νερῶ. Ἐκεῖ - καὶ ἀκριβῶς ἀπέναντι τοῦ Πηνειοῦ, στὴν Ἁγία - Παρρασκευὴ πού εἶ τώρα κτισμένη σὲ μ' ἀσπηλιὰ ἐνὸς πελωρίου βράχου τοῦ γέρω-Ὀλύμπου—εἶχε τὸ μαντεῖο τῆς ἡ Θεὰ Ἀφροδίτη, ὅπως ἐκεῖ μέσα στὰ Τέμπη στὴ σέλλα αὐτῆ με καθάλαργηδες τὸν Ὀλυμπο καὶ Κίσαβο, εἶχαν τὸ μυστικὸ τους καταφῦγι οἱ κοινωνιολόγοι.

Λίγο πῶς πέρα ἀπ' τὰ νερά τῆς Ἀφροδίτης, ἀριστερά, εἶνε μιὰ ἀνεμόπετρα, δηλαδὴ ἕνας βράχος μετὰ στόμιον ἀπ' ὅπου ἔρχεται ἕνα ρεύμα-ἕνας ἀέρας, ἕνας ἀνεμος, ἀπὸ μακρὰ πολὺ μακρὰ, ἀπ' τὴ κορυφὴ τοῦ Κίσαβου, πού ἔχει τὴ δύναμη νὰ κινήσῃ ἕναν ἀνεμόμυλο. Τὸ θέαμα εἶναι ὁμορφο, ὅταν περὶ κανεὶς μπρὸς ἀπ' τὸ στόμιόν του χωρὶς νὰ τὸ ξέρῃ· τοῦ δίνει μιὰ σπρωξιά, ζαλιζέται καὶ τρέχει. Δὲν μπορεῖ ἀμέσως νὰ καταλάβῃ τί συμβαίνει κ' ὁ τρόμος του ἐξακολουθεῖ σὰν στὸ ποντίκι πούνε βρεγμένο μετὰ νεφτί.

Ἀκριβῶς ἐπάνω ἀπ' αὐτὸ 500 μέτρα ψηλότερα εἶναι τὴν ἔρημια τὸ Κάστρο τῆς Ὠραίας ἢ Ὠραίας. Ἐχει κ' αὐτὸ τὴν ἱστορία του, ὁμορφή ἱστορία ὅσο καὶ μιὰ ὠραία ἐλληνοπούλα πού κατοικοῦσε κεῖ. Ἦταν οἱ καιροὶ ἐλληνο-τουρκικοῦ πολέμου καὶ ἡ ὠραία ἐλληνοπούλα μετὰ ἕνα ἀνεψάκι τῆς καλογεράκι, ἔφκιασαν τὸ κάστρο τους γιὰ νὰ προφυλαχθοῦν ἀπ' τὰ νύχια τοῦ ἔχτροῦ. Ἦ ὠραία, ἀπαράμιλλη στοὺς ἀγῶνες τῆς μετὰ τὸν Ἀθανάσιο Διάκο, πολεμοῦσε πεισματάρικα κ' ἡρωικὰ τοὺς τουρκικοὺς πού εἶχαν τὸ μέτωπό τους στὶς ριζὲς τοῦ πελωρίου αὐτοῦ βράχου, στὸ

χωριὸ, Μπαμπά. Μέρως καὶ νύχτες, νύστι κ' αὐτὴ καὶ τὰ ἀνεψάκι τῆς πολεμοῦσαν, ἐξαντλήθηκαν κ' ἔπεσε βαρεῖα ἀφροσθη ἢ γυναῖκα· ἔτσι ἀναγκάστηκε νὰ στείλῃ τὸ καλογεράκι τῆς στὸ χωριὸ γιὰ βότανα. Ἀπ' ὅπου κ' ἂν πήγαινε ἦταν ἐπικίνδυνον. Χώθηκε λοιπὸν σ' ἕνα καλάθι καὶ σιγά-σιγά μετὰ τὸ σχοινί τ' κατέβασε ἡ ὠραία· μὰ οἱ ἄπιστοι Τούρκοι τὸ συνέλαβαν καὶ τὸ φαρμάκωσαν. Τοὺς δόθηκε κατ' αὐτὸ τὸν τρόπο ἀφορμὴ νὰ στήσουν παγίδα καὶ στὴν ὠραία. Ντύνουν μετὰ ῥάσσα ἕνα τουρκάκι κονιάκη, καὶ τὸ ἀνεβάζουν. Μετὰ τὸ καλάθι αὐτὸ ἀνέβηκαν κ' ἄλλοι 20 Τουρκαλάδες. Ἀρχίζει νὰ μιμεῖται ὁ κονιάκης τὸ καλογεράκι καὶ νὰ παρακαλῇ τὴν ὠραία νὰ τοῦ ἀνοίξῃ. Ἦ Ὠραία στὴν ἀρχὴ σὰν νὰ ὑποπτεύθηκε καὶ μανδαλώθηκε γιὰ καλὰ στὸ Κάστρο τῆς. Ἦ ὑπομονὴ ὅμως τοῦ κονιάκη καὶ ἡ χειροτέρευση τῆς καταστάσεώς τῆς ἀπ' τὴν ἀρρώστεια τὴν ἀνάγκασε ν' ἀνοίξῃ γιὰ νὰ πάσῃ τὸ βότανο. Δὲν πρόλαβε ἢ Ὠραία ν' ἀνοίξῃ καὶ νὰ βγῇ ὀλόκληρη ἔξω καὶ νὰ δέχεται ἀμέσως μιὰ θηλειὰ ἀπ' τὸ τουρκάκι πού τῆς λείει. «Εἶσαι νικὸ μου τώρα». Ἐκείνη ὅμως μετὰ ἡρωικὴ ψυχραιμία καὶ περιφρόνηση, ὅπως εἶχε τὸ γιαταγάνι στὸ χέρι τῆς, κόβει τὴ θηλειὰ καὶ λείει. «Μακρὰ μου σκυλί. Χριστιανὴ γεννήθηκε καὶ χριστιανὴ θὰ πεθάνω»· χώνει σύγχρονα τὸ γιαταγάνι στὰ στήθια του μ' ὅση δύναμη τῆς εἶχε δώσει ἐκείνη τὴ μεγάλη στιγμὴ τὸ χριστιανικὸ μῖσος κ' ἡ ἀποστροφή καὶ τὸν ρίχνει κατὰ γῆς ψώφιον.

Ἐπαναλαμβάνει τὸ ἴδιον μετὰ τὸν ἴδιον ἡρωϊσμὸ καὶ στοὺς ἄλλους 50 ἔχτροὺς τῆς, ὥστε αὐτὴ μονάχα μένει ζωντανή.

Δὲν πέρασε πολὺ ὥρα ἀπ' ὅτου ἔδειξε τὴν ἀνείπωτη αὐτὴ ἀνδρεία τῆς ἡ Ὠραία καὶ καταφθάνει ὀλόκληρο ἀπόσπασμα ἀπὸ τουρκικοὺς στρατιώτες. Τότε προτίμησε νὰ πέσῃ ἀπ' τὸ πελώριο βράχο παρά νὰ παραδοθῇ σ' ἄπιστα χέρια. Ἔτσι τὸ Κάστρο τῆς Ὠραίας ἔμεινε ξακουσμένο. **Γ. Α. Γ.**

ΤΑ ΜΕΓΑΛΕΙΤΕΡΑ ΕΡΠΕΤΑ

ΛΙΓΗ ΠΑΛΑΙΟΝΤΟΛΟΓΙΑ

Ὅπως ξέρουμε τὰ μεγαλύτερα ἔρπετα εἶναι σήμερὰ ὁ κροκόδειλος καὶ μερικὰ μεγάλα φίδια (βόας κροταλίας). Ὅσο ὅμως μεγάλα καὶ ἂν εἶναι, εἶναι ἀστεῖο νὰ θελήσουμε νὰ τὰ συγκρίνουμε μετὰ τὰ ἔρπετα πού ζήσανε σὲ ἄλλες προῖστορικὲς ἐποχὲς καὶ εἰδικὰ στὴν ἐποχὴ τοῦ μεσοζωϊκοῦ αἰῶνα. Τὴν ἐποχὴ αὐτὴ ζήσανε οἱ περισσότερες ποικιλίες ἀπὸ ἔρπετα γιγάντια καὶ τρομακτικά, ὅλα μετὰ παράξενες μορφές. Αὐτὸ ἀποδεικνύεται ἀπὸ τοὺς σκελετοὺς καὶ τὰ ἀπολιθώματα—ἔτσι ὀνομάζονται στὴ παλαιοντολογία τὰ λείψανα ἀπ' τὰ προῖστορικά ζῶα πού δὲν ὑπάρχουν πιά. Ἀπὸ τὰ ἀπολιθώματα, πού βρίσκουν οἱ ἐπιστήμονες στὰ διάφορα στρώματα τῆς γῆς, κατορθώνουν ν' ἀναπαραστήσουν τὰ ζῶα τῶν παλαιῶν ἐποχῶν. Τὰ μεγάλα αὐτὰ ἔρπετα, πού ζήσανε κάποτε κ' αὐτὰ στὸ πλανήτη μας τὴν δική τους ζωὴ μέσα στὶς μεγάλες ἐκείνες ὑγρὲς ἐκτάσεις τοῦ τότε καιροῦ, ἦσαν τὰ περισσότερα σαυροειδῆ καὶ ἄλλα ὅμοια μετὰ τὸν σημερινὸ κροκόδειλο, ὅμως πολὺ μεγαλύτερα ἀπ' αὐτὸν.

Τὰ σπουδαιότερα ἀπ' αὐτὰ τὰ ἔρπετα εἶναι: ὁ *ιχθυόσαυρος* ὅμοιος μετὰ ψάρι καὶ μετὰ πολὺ μυτερὰ δόντια· τὸ μῆκος του ἔφθανε τὰ 10 μέτρα. Ὁ ἀρκετὰ παράξενος *πτερόσαυρος*, ἔρπετο μετὰ πτερά, ὅμοιος μετὰ τὸν πολὺ μεγάλη νυκτερίδα. Ἄλλα ἔρπετα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἦσαν ὁ *δεινόσαυρος* ὁ *μεγαλόσαυρος* ὁ *πλησιόσαυρος*· ἐπίσης ὁ *ἀλλόσαυρος* ἢ *ἀντρέδημος*, πού τὸ μῆκος του ἔφθανε τὰ 15 μέτρα. Ἦταν ἔρπετο πηδητικὸ, ὅμοιο μετὰ τὴν καγκουρά.

Ὅλα αὐτὰ τὰ σαυροειδῆ, πού ἀναφέραμε παραπάνω, ἦσαν σαρκοφάγα ἀρπακτικά. Ἄλλα οἱ γιγαντοδέστερες μορφές ἀπ' ὅλα τὰ ἔρπετα τῆς προκατακλισημαίας ἐποχῆς ἦσαν τὰ χορτοφάγα. Τρέφονταν μετὰ διάφορα φύκια πού

εὑρίσκον στοὺς πυθμένας τῶν λιμνῶν καὶ ποταμῶν, καὶ γι' αὐτὸ εἶχαν λαίμω πολὺ μακρὸ. Τέτοια ἦσαν ὁ *διπλόδοκος*, μετὰ μεγάλο λαίμω, μακρὰ οὐρὰ καὶ πολὺ μικρὸ κεφάλι. Τὸ μῆκος του ἔφθανε τὰ 25-30 μέτρα. Ζοῦσε πάντα μέσα στὰ νερά. Ἐπίσης ὁ *ιγουανόδους* πολὺ περιεργὸ ἔρπετο—ἀκόμη ὁ *ἀπατόσαυρος*, ὁ *μοσόσαυρος* καὶ αὐτὰ ἔρπετα πολὺ μεγάλα. Ὅλα αὐτὰ τὰ ἔρπετα ἔχουν ἐξαφανισθῆ. Δὲν μποροῦσαν νὰ ἀντέξουν στὰ σημερινὰ κλίματα. Ὅμως ἂν καὶ ἐξαφανίσθηκαν, ἄφησαν κάτι σὲ μᾶς γιὰ ἀνάμνηση, τὰ ἀπολιθώματά τους. Ἔτσι λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος, μετὰ τὸ πανδαιμόνιο πνεῦμά του, τὰ ἐμελέτησε καὶ τὰ σπούδασε, σὰν νὰ τὰ γνώρισε ἀπὸ κοντά.

Ὁ Ἐγκυκλοπαιδικὸς

ΠΑΙΔΙΚΟ

Τώρα ἡ βραδιά,
γλυκειὰ πού φτάνει,
θὰ μοῦ γλυκάνει
καὶ τὴν καρδιά.

Τὰστέρια ἐκεῖ
θὰ δῶ, θὰ νιώσω
οἱ ἄνθρωποι πόσο
εἶναι κακοί.

Κλαίοντας θὰ πῶ:
«Ἄστρο μου, ἄστράκια,
τᾶλλα παιδάκια
θὰ τᾶγάπῶ.

Ἄς με χτυποῦν
πάντα κ' ἀκόμα.
Θάμαι τὸ χῶμα
πού τὸ πατοῦν.

Ἄστρο, καθὼς
ἄστρο καὶ κρῖνο,
ἔτσι θὰ γίνω
τώρα καλός.

(Ἐλεγεία καὶ Σάτιρες)

† Κ. Γ. Καρυωτάκης

ΣΕΙΣΜΟΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΑΡΜΟΝΙΑΣ

ΛΙΓΕΣ ΣΤΙΓΜΕΣ

Ἄπ' τις ἀκτῆς, ὅπου ἡ αὐγὴ σηκώνεται
κ' ἡ μέρα, ὡς τὰ βουνά, πού ὁ ἥλιος
μας μέ γλύκα βασιλεύει, ἔναν ἔχθρο ἔ-
γνωρίσα μονάχα: τὴ *Καρία*.

I. Καμπύσης

Φτάνουν λίγες στιγμές, γλυκῆς κι
ἀπόκοσμες, γιὰ νὰ σὲ κάνουν νὰ νοιώ-
σης κάτι ἄπ' τ' ἄδυτο μιᾶς ψυχῆς. Σ'
εἶχαν διαβολέψει σοῦ εἶχαν πεῖ γι' αὐτὴν
χίλια δυὸ κ' ὅμως, λίγες στιγμές... κά-
ποιο κομπιαστό μίλημα... μὰ λάμψη
ἀθώοτης στὸ βλέμα σὲ κάνουν νὰ γεί-
ρης μὲ ἔκπληξη καὶ μὲ χαρὰ στὸ λου-
λούδι τὸ κακοσυστημένο καὶ βλέπεις
κατ' ἄπ' τὰ εἰπωμένα ἀγκάδια νὰ κρύ-
βη ἔν' ἄρωμα μεθυσιτικό—τῆς καλωσύ-
νης—σκόρπιες διαμάντινες δροσοσταλί-
δες—τῆς ἀρετῆς.

Καὶ νοιώθεις μιὰ νιόφερτη, μιὰ νιό
πλεχτή συμπάθεια... ἀβίαστη ἀπαλόγλυ-
κία, γιὰ τὴ μικρὴ κείνη παραγνωρισμέ-
νη ψυχὴ. Ἀθέλητες κατηγορίες γεννιοῦν-
ται γιὰ κείνον π' ἔχυσε μέσα σου τὸ
ἐγκληματικὸ δηλητήριό τῆς ἀποστροφῆς
κ' ἀθέλητα πάλι γυρεύεις τὴν αἰτία π'
ἔκανε κείνο τὸ σκοφάντη νὰ πῆ τις
τόσες κακίες, γιὰ τ' ἄδολο λούλουδο.
Βρίσκεις πῶς γιὰ συμφέρον ἴσως ἢ γιὰ
ναύρη ἀπέραστο σκοτεινὸ κάλυμμα σὲ
δική του κακιὰ πράξη... Ὅλη ἡ πρωτι-
νὴ γιὰ κείνον ἐμπιστοσύνη σου διαλύ-
εται—κ' εἶναι τ' ἀγέρι τῆς στιγμῆς, πού
τὴ σκορπίζει—μιὰ δυσπιστία σὲ κυκλώ-
νει, πού χαράζει ἕνα μισοειρωνικό χα-
μόγελο στὰ χεῖλη σου, στίς ὑστερνες
πιστικῆς του τάχα ἀνακοίνωσης.

Νά, πῶς ἀλλάζεις γνώμη σὲ λίγες
στιγμές. Ἐκτίμησες, συμπάθειες, ἀνεμ-
πιστοσύνες, ἔρχονται στὸ φῶς τῆς γέν-
νησης, ἢ σβιοῦνται στὸ ἀδιάλυτο σκο-
τάδι τῆς θανάσης, σ' ἕνα στιγμιαῖο φύ-
σημα τοῦ μυρωμένου ἀγεριοῦ τῆς Ἀλή-
θειας.

Μιὰ λύπη, γιὰ τὴ παραγνώριση,
μιὰ χαρὰ, γιὰ τὴν ἀνακάλυψη, κάτι ἀνά-
μικτο ἀπὸ σαρκασμὸ καὶ πόνο, γιὰ τὴν

ἀποπλάνηση ἀπ' τὸ δρόμο τὸ σωστό...
ἔρχονται σύγκοιρα νὰ ἐλαφρύνουν ἢ νὰ
βαρύνουν τὴ γνώμη σου γιὰ κάποιον καὶ
κλαῖς ἂν εἶν' βαρὺ ἢ γελᾷς ἂν ἀπαλώ-
νῃ τις ἀγκαθωτῆς σου ἰδέες.

Μίκυ Μάους

ΣΕΙΣΜΟΣ

—Σεισμὸς (p)

—Σεισμὸς, (cresc.)

—Σεισμὸς (p.p.)

—ὦ Παναγίτσα μου, Χριστέ μου.

Τέλειωσε, ἔπαψε.

Ξεχειλίζει ἡ ἀνεκαίφιση μέσα μας,
ἐρχόμαστε στὰ λογικά μας.Τοῦ λόγου σας πού εἶστε μακριὰ
ἀπ' τὴ Σαλονίκη σᾶς λυποῦμαι!

Σᾶς λίκνησε ἡ μητέρα σας στὴν
κούνια καὶ τρίζανε τὰ σανίδια ἀπὸ τὸ
πάτωμα, σπουδαῖο πράγμα! Σᾶς τάρα-
ξε τὸ αὐτοκίνητο, τὸ λεωφορεῖο, χορο-
πηδήσανε τὰ πόδια σας στὴν ὄαχη τοῦ
γαῖδουριοῦ (καὶ κουνηθήκανε τὰ
πόδια σας στὸ πλάι, σπουδαῖο
πράγμα! Ἀνεβήκατε καμμιά φορὰ
στὴν κούνια, κ' ὅταν νομίσατε πῶς
ξεκινᾶτε γιὰ τὸν οὐρανὸ, μπράμ σταμά-
τησε τὸ ταξίδι, γιατί; ἦτανε τὸ σκοινὶ
κοντό!

Κοῖμα, κοῖμα, σᾶς λυποῦμαι κα-
τάκαρδα σίς πού εἶστε μακριὰ.

ὦ ἐμεῖς ἐδῶ στὴ Σαλονίκη!

Σὰν κουνηθοῦμε κουνιόμαστε, ὄχι
παῖξε, γέλασε.Τραντάζεται τὸ γύρω μας, ὅλα, ὅλα
πᾶνε κ' ἔρχονται.

Οἱ μπουφέδες, τὰ τραπέζια, τὰ καμ-
παναριά, οἱ γλάστρες, τὰ βιβλία, τὰ μα-
χαροπήρουνα, τὰ βάζα, οἱ πέτρες, τὰ
δένδρα, τὰ σπίτια, οἱ παπούδες μας
στὰ κάδρα τους, τὰ πουλιὰ τῆς ταπετσα-
ρίας, τὰ μπιμπλό, οἱ πυροστιές, τὰ τη-
λεγραφοῦξυλα, οἱ σκῦπες, τὰ μανταλά-
κια, τὸ σκοινὶ κ' ὅτι ἄλλο βάλει ὁ νοῦς
σας, κουνάμενος κ' αὐτὸς μαζί.

Τέτοιο μεγαλεῖο! Σὲ δυὸ λεπτά γί-
νεται ὅπως ὅλα τὰ μεγάλα. Ἀνασαι-
νει ἡ γῆ καὶ σειοῦνται πάνω της ὅλα τὰ

ΕΚΔΡΟΜΗ

στολίδια, ὅλα τὰ μιχλιμπίδια πού σπατα-
λοῦμε τὴ ζωὴ μας γιὰ νὰ τῆς τὰ καρφισό-
σουμε, νὰ γίνῃ πιὸ διορφη! Μπροστὰ στὸ
ἀπρόοπτο τραντάγμα, στὸ γενναῖο κούνη-
μα πού πᾶν περίπατο κ' οἱ δρόμοι σειοῦν-
ται τὰ λογικά μας ἐδῶστὴ Σαλονίκη. Μόνο
ἡ καρδοῦλα μας σφίγγεται, μόνο αὐτὴ νοι
ώθουμε νὰ κτυπᾷ χωρὶς θυμὸ μέσα μας
γιὰ ἕνα δυὸ λεπτά. Κ' ὕστερα,

—Χριστέ μου, Παναγίτσα μου, τέ-
λειωσε, ἔπαψε. Καλυάρει τὸ γύρω μας
ἀνακουφίζεται ἡ ψυχὴ μας. Ἀφήνουμε
τις κορνίζες πού σχηματίζουν τὸ ἀνοι-
γμα τῆς πόρτας, ξετροπώνουμε ἀπ' τὰ
τραπέζια πούχαμε καταφύγει γιὰ νὰ μὴ
πέση τὸ ταβάνι στὸ κεφάλι μας, γελοῦ-
με καὶ κοροϊδεύει ὁ ἕνας τὸν ἄλλον.

—Κύττα, κύττα πῶς κτρινίσε, τρί-
τη, τεράρτη τὸν ἐπῆγε! Στὸ πρῶτο λε-
πτό μπαίνει ὁ θάνατος στὴ μέση, συγ-
χιζόμαστε, ἀγωνιοῦμε. Στὸ δεύτερο συ-
νερχόμαστε ἀνακουφίζεται ἡ ψυχὴ μας,
φρεσκάρει τὸ νευρικό μας σύστημα, καὶ
βγαίνουμε ὅλοι παλληκαράδες στὴ γραμ-
μὴ ἐμεῖς ἐδῶ στὴ Σαλονίκη.

Δεσποινὶς Καραμέλλα

ΝΕΑΝΙΚΟ

Μιὰ γυναῖκα, ὁ δρόμος, τὸ σπίτι
δυὸ τρεῖς ὥρες μακριὰ ἀπ' τὸ χωριό μου.
Ἐν' ἐλάτι στημένο στὸν κῆπο.

Μιὰ γλαδιόλα, π' ἀνοίγει πιὸ πέρα
καρφωμένη, στητῆ, σὲ μιὰ γλάστρα.

Πῶς μὲ μοιάζει! Κι' οἱ δυὸ μας δεμένοι,
—Τὶ γελοῖοι!—κοιτάζουμε τ' ἄστρα.

Πεζοδρομὶ στὸ δρόμο ἢ ζωὴ μας
πού κρατᾷ τὰ σαπρὰ σωματά μας.
Καὶ μπροστὰ μας περνοῦνε καὶ σβήνον
θριαμβικὰ τὰ φτωχὰ νεύρατά μας.

Μιὰ γυναῖκα, ὁ δρόμος, τὸ σπίτι,
μιὰ γλαδιόλα στητῆ σὲ μιὰ γλάστρα.
Τὶ θλιμένα πού φεύγει ἡ ζωὴ μας
μεσ' τὰ δάκρυα κοιτάζοντας τ' ἄστρα.

Κρίτων

Σήμερα στίς ἑπτὰ τὸ βράδυ ἐκδρά-
μει ἡ τάξη μας γιὰ τὸ Βόλο. Τὰ γέλια,
οἱ χαρούμενες φωνές, τὰ ξεφωνητὰ τῶν
κοιτιστῶν, ἀντηχοῦν ἀκόμα γύρω μου.
Ἦταν ἕνα τραλλὸ ξέσπασμα ἀνυπομο-
νησίας, χαῶς, ἡ εἶδηση τῆς προέδρου
ὅτι ἡ ἀπάντηση εἶναι καταφατικὴ κ' ὅ-
τι στίς ἑπτὰ ὁ Κίμων θὰ μᾶς μετέφε-
ρε, διασχίζοντας τὸν Θερμαϊκὸ στὴν ὠ-
ραία παραλία τοῦ Βόλου. Σ' ὄλων τὰ
βλέμματα ἔβλεπε μ' ἀπερίγραπτη χα-
ρὰ, μ' ἀνέκφραστη εὐτυχία πού ἐκδη-
λωνόταν μὲ ξεφωτητὰ κ' ἀκράτητα γέ-
λια. Ὡς πού ν' ἀποφασισθῆ ὀριστικά
ἡ ἐκδρομὴ αὐτὴ τὸ τί τραβήξαμε δὲ
λέγεται. Ἦταν μιὰ περιπέτεια φαντα-
στικὴ πού διήρκεσε πολὺ καὶ πού τάρα-
ξε τις ψυχῆς ὄλων, γεμίζοντάς τες μ'
ἀμφιβολία. Κάποτε γέμιζε ὀλόκληρο τὸ
εἶναι μὲ λαχτάρες, μ' ὄνειρα, πόθους.
Οἱ νέες ὑπάρξεις εὐκολὰ ἐνθουσιάζον-
ται, δημιουργοῦν χίλιους-δυὸ κόσμους
δικούς τους καὶ μέσα κεῖ ζοῦν ὅπως
καὶ ὅσο θέλουν, κ' ἅμα τοὺς βαρεθοῦν
ξαναφιάνουν ἄλλους. Κάθε τι πούνε
καινούργιο εἶναι τόσο ὄμοιο! Κι' οἱ στιγ-
μὲς αὐτῆς τῆς ὀνειροπόλησης καὶ τοῦ
πόθου ἦταν οἱ μεγαλεῖτες ἦταν στιγ-
μὲς οὐράνιες, ἰδανικῆς. Μὰ δὲν κρατοῦ-
σαν γιὰ πολὺ. Οἱ φωτεινῆς ἀκτίνες τοῦ
ἡλιου κρύβονται πίσω ἀπ' τὰ σύννεφα.
Κάθε τι πού γεννιέται στὴ λεπτὴ ψυχὴ
μᾶς νεαρᾶς ὑπάρξεως γκρεμίζεται ἀ-
φίνοντας πίσω συντρίμματα καὶ χαλά-
σματα.

Ἀκολουθοῦσαν στιγμὲς ὀδυνηρῆς,
γεμάτες πόνους καὶ θλίψεις. Ὁ νοῦς
φεροῦντιζε μὲ τὰ φτερά τῆς ἀχαλίνω-
της φαντασίας κ' ἔφτανε κόσμους ἄσ-
χημους, μαύρους, φοβερούς, πού συμ-
φωνοῦσαν μὲ τὴν τρικυμία τῆς ψυχῆς
τους. Τὰ ὄνειρα κ' οἱ πόθοι ἔσβηναν
μὲ μιᾶς κ' ἕνα μαῦρο σκοτάδι ἀπλωνό-
ταν στὴ ψυχὴ καὶ στὸ νοῦ.

Ἡ πρώτη εἶδηση τοῦ Γυμνασίου
ἦταν ὅτι ἀπεφασίσθη ἡ ἐκδρομὴ τῆς Ἀ-
θήνας, ἀντήχησε στ' αὐτὰ ὄλων σὰν ἔ-
νας γλυκὸς ἦχος μουσικῆς. Ἦταν σω-

στη μουσική αρμονία ή απροσδόκητη είδηση. Οί στιγμές που ακολουθήσαν ήταν στιγμές τρελλής ανείπωτης χαράς. Ήταν τότε που ο τρελλός νους έπλαθε... έπλαθε...

Μα δέν κράτησε πολύ αυτό. Τά εμπόδια παρουσιάζονταν τὸ ένα μετά τὸ ἄλλο καὶ με πονεμένα μάτια προβλέπαμε τὸ ἀποτέλεσμα, τὴ ματαιώση ἑνὸς τόσο τρελλοῦ ὄνειρου μας. Τὸ σχέδιό μας ἔπρεπε νὰ πάρη ἄλλη φάση. "Ὡ τί δυνατὸ κτήπημα γιὰ τίς ἄμοιρες καρδιές! Ἐ'Αντίο ὄνειρα! Ἐ'Αντίο. Θὰ σᾶς θυμώμαστε κάποτε με νοσταλγία! Μᾶς χαρίσατε τόσες ἀξέχαστες στιγμές, ψεύτικα, τρελλὰ ὄνειρα! Ἄς κλάψουμε γιὰ τὸ χαμὸ σας κι' ἴσως νοιώσουμε τίς ψυχές μας πιὸ λαφριές».

Μιά ἀτμόσφαιρα θλήψης καὶ πόνου ἀπλωνόταν γύρω. Μὰ κι' αὐτὸ δέν κράτησε πολύ. Ὁ ἥλιος ξαναεμφανίζεται γελαστός πίσω ἀπ' τὸ μαῦρο σύννεφο, σκορπώντας τὰ χρυσάφια του κι' ὅπως πάντα ξαναγεμίζει τίς ψυχές με καινούργιες ἐλπίδες, καινούργια δύναμη. "Ὅλες θυμούνται κείνο ποῦπε κάποιος: «Νᾶσαι καρτερικὴ πάντα θλιμμένη καρδιά· πίσω ἀπὸ τὰ σύννεφα εἶναι ὁ ἥλιος πὸν λάμπει». Ναι· καινούργια εἶδηση: Ἐκδρομὴ στὸ Βόλο. Ξαναδημιουργία. Ἡ φαντασία βρίσκεται ψηλά-ψηλά, τρέχει, τρέχει ἀδιάκοπα. Οἱ μαθήτριες σκορπίζονται μετὰ τὸ σχολειὸ θεότρελλες ἀπ' τὴ χαρὰ τους. "Ὅλα γύρω τους γελοῦν. Μιλοῦν φωναχτά. Χειρονομοῦν. Ξεσποῦν σὲ γέλια. Τὰ μάτια παιγνηδίζουν ἀδιάκοπα, τὰ δόντια φαίνονται διαρκῶς κι' ἡ γλώσσα δέν ἔννοεῖ νὰ σταματήσει. Γίνονται συμωνίες. Ἡ θαλασσία ἐκδρομὴ τοὺς ξετρελαίνει. Τὸ βράδυ δέν θὰ κοιμηθοῦν, θάναυ ὅλες μαζί, ἡ κάθε μιὰ θάχη κἀτι νὰ πῆ. Θὰ λέν.. θὰ λέν.. Ἐ'Αντίο ὕπνο. Τὸ φεγγαράκι θὰ τοὺς κυτᾶ γελαστά, θὰ τοὺς θαμπώνει ἀπὸ ὁμορφιά, θὰ ὁμορφαίνει χρυσίζοντας γύρω τὴ θάλασσα· ὦ! αὐτὴ ἡ θάλασσα! Μὲ τί ὠραία χρυσαφιά ταντέλλα θὰ στολίζεται!

Θὰ κυττοῦν τ' ἄστρα. Θὰ θαυμάζουν ἀχόρταγα τὴ φύση. Τὶ ἄγρια πούναι τὴ νύχτα ἡ φύση! Στὸ βάθος σκιαγραφίες ἀπὸ μαύρους ἴσκιους σάν θεόρατα θεριά. Εἶναι ἡ ὀμορφιὰ τῶν βουνῶν μας. Μὰ ἴσως νὰ κοιμηθοῦν. Κι' ἔπειτα ἀπὸ λίγο: «Τὶ εἶναι αὐτό; Παιδιά γῆ», ἀκούγεται μιὰ φωνή. "Ὅλες θὰ γελοῦν με τὸν καινούργιο Κολόμβο. Νὰ ἡ παραλία τοῦ Βόλου, γελαστὴ τοὺς ὑποδέχεται ἀπὸ μακριά. Τὶ ὠραῖος γαλανὸς πούναι ὁ οὐρανός! Μὰ ὅλα, ὅλα εἶναι ὠραία.

Ἡ ὥρα εἶμαι στὸ βαπόρι. "Ὅλες στὸ κατὰστρομα. Ἀνεβαῖνο τὴ σκάλα βιαστικά. Κόσμος πολὺς πηγαίνοντε βιαστικά με βαλίτσες στὸ χέρι. Πρόσωπα λυπημένα ἀπαχαιριεῖνται, τὰ δάκρυα κυλοῦν, τὰ μαντύλια ἐτοιμάζονται. Φτάνω κοντὰ τους. Μὲ κυττοῦν με συμπάθιο πού.. δέν θὰ συμμετάσχω. Προσπαθῶ νὰ τοὺς πείσω ὅτι χαίρομαι μονάχα καὶ προσπαθῶ νὰ γελοῦ ἀδιάκοπα. Πόσο κακὸ εἶναι νὰ παλαίη κανεὶς με τὴ φύση του. Μὲ περικυκλώνουν. Μοῦρχεται νὰ κλάψω, ἀλλὰ κρατιέμαι. Θέλω νὰ μείνω ὦρα κοντὰ τους ἀνεβασμένη κεὶ ψηλά κυτᾶζοντας γύρω μου τὴν ὁμορφὴν θέα. Μὰ τὸ κουδούνη χτυπᾶ, τίς φιλῶ γρήγορα καὶ τρέχω. Τώρα τῆς κυτᾶ ἀπὸ κάτω. Ἐχουν σχηματίσει ἕνα ὠραῖο γκοῦπ καὶ τραγουδοῦν. Ἀΐφνης μιὰ σφηρίχτρα ἀκούγεται κι' ὁ μεγάλος σιδερένιος ὄγκος ἀρχίζει νὰ τρέμη ρυτιδώνοντας τὰ ἦσυχά νερά. Ἐνας κόμπος μούρχεται στὸ λαμό. Τίς κυτᾶζω ἀκόμα ὥσπου θολώνουν τὰ μάτια μου. Μιὰ φωνὴ ἀπὸ μέσα μου λέγει: «Πόσο ἄτυχη ἦσουν στὴν ἐκδρομὴ». Σκουπίζω τὰ μάτια μου καὶ φεύγω. Εἶναι τόσο βίρεια ἀπόψε ἡ ψυχὴ μου.

Θεότρελλη Ξανθοῦλα

ΤΥΠΟΙΣ
Ι. ΚΩΝΣΤΑΤΙΝΙΔΟΥ
Παναζίδου 10
Θεσσαλονίκη

ΟΛΟΙ ΟΛΟΙ ΑΝΤΑΜΑ

Εἶχε κυτῆσει ἡ τρίτη καμπάνα καὶ τὸ τραῖνο ἦταν ἔτοιμο νὰ ξεκινήσει. Εἴμασταν 5-6 σ' ἕνα βαγόνι τῆς 2ας θέσεως τοῦ σιδηροδρόμου Πελοποννήσου. Ἐκείνη τὴν στιγμὴ μπῆκε μέσα καὶ κἀθήσε σὲ μιὰ ἀκρούλα ἕνα κορίτσι 13-14 χρονῶ με φορέματα ἀπλᾶ καὶ με ποδιὰ ὑπερέτριας. Τὰ μάτια τῆς κόκκινα· φαίνονταν ὅτι εἶχε κλάψει. Μόλις κἀθήσε ἄρχισε πάλι ἕνα σιγόκλαμα. "Ὅλοι μας τὴν κυτᾶζαμε με συμπάθεια. Καθένας μας ἀσφαλῶς σκεπτόταν μέσα του: τὸ καὶμένο τὸ κορίτσι φαίνεται ἀποχωρίζεται τοὺς γονεῖς του γιὰ νὰ δουλέψη μακριὰ στὰ ξένα. Ἐγὼ τὴν πλησίασα καὶ θέλησα νὰ τῆς πῶ μερικὰ λόγια παρηγορητικά: «Γιατὶ κλαῖς κορίτσι μου;» Ἀυτὴ μοῦριξε, χωρὶς ν' ἀπαντήσει, ἕνα βλέμμα ἄγριο πὸν φρυσιὰ θὰ σήμαινε: «Τὶ σὲ μέλλει ἐσένα· κῦττα τὴ δουλειὰ σου». Ἐγὼ βέβαια δέν τῆς ξαναμίλησα. Ἀυτὴ ὅμως ἔξακολουθοῦσε νὰ σιγοκλαίη. Τὸ τραῖνο πιά πλησίαζε στὸ σταθμὸ τοῦ Μεγάλου Πεύκου, ὅταν ἀπ' τὸ βαγόνι τῆς 1ης θέσεως ἦλθε σὲ μᾶς μιὰ κυρία νέα σχετικῶς καὶ ντυμένη με πολυτέλεια. ἦταν, καθὼς κατάλαβα, ἡ «κυρία» τοῦ κοριτσιοῦ. «Ἐτοιμάσου Κατίνα» τῆς εἶπε, «φθάσαμε». Ἀλλὰ βλέποντας τὰ δάκρυά τῆς τῆς εἶπε με ὕφος τετρακοσίων συγκλητικῶν: «Μὰ ἀκόμα κλαῖς; τί κατάστασις εἶναι αὐτή;» Ἡ Κατίνα τὴν κῦτταξε παραπονιάρικα καὶ εἶπε: «Θαυρέψατε πῶς ἦμουνα καμμιὰ ψωρ... καὶ με βάλλατε ἐδῶ μέσα;» Ἐμεῖς οἱ ἄλλοι ἐπιβάτες κυτταχτήκαμε στὰ μάτια ἐρωτηματικά. Κάποιος μάλιστα τῆς εἶπε: «Καὶ μεῖς, κορίτσι μου, τέτοιοι εἴμαστε πὸν βρισκόμαστε ἐδῶ;» Ἡ «κυρία» φουρκισμένη συνέχισε: «Εἶσαι ἀνόητη εἶσαι πολὺ ἀνόητη» καὶ τὴν ἔσυρε με βία ἔξω, ἐν ᾧ τὴν στιγμὴ ἐκείνη τὸ τραῖνο σταματοῦσε. Συγχρόνως ἀπ' τὴν 1η θέση κατέβαινε ὁ σύζυγος καὶ τὰ παιδιὰ τῆς κυρίας. Τότε ἀρχισα-

με νὰ μαντεύουμε τὸ μυστήριον τῆς ἀπελπισίας τοῦ κοριτσιοῦ. Ἡ Οἰογένεια ταξίδευε στὴν πρώτη θέση· χάριν λοιπὸν ἀξί ὀμορφείας· γιὰ νὰ μὴν κἀθεῖται καὶ ἡ ὑπερέτρια τους μαζί τους. τὴν ἔβαλαν στὴν 2α θέσι. Δέν τὴν ἔβαλαν στὴν 3η εἴτε γαιτὶ ἦταν μακριὰ, εἴτε δέν καταδέχονταν ἡ ὑπερέτρια τους νὰ ταξιδεύη στὴν 3η θέσι. Αὐτὸ ὅμως ἐπροόβαλε τὸν ἐγωϊσμό τῆς μικρῆς. «Ἀκούς ἐκεῖ, ἐγὼ δέν εἶμαι ἀνθρωπος, δέν ἔχω ψυχὴ;» θάλεγε μέσα τῆς, «γιατὶ νὰ με βάλουν σὲ κατώτερη θέση». "Ὅσο γιὰ τὸν χαρακτορισμὸ τῆς ψωρ... πούεθιξε γιὰ μιὰ στιγμὴ καὶ μᾶς σίγουρα θὰ τὸν ἔκανε ἡ γαιτὶ ἐκείνους πὸν ταξιδεύουν 2α θέση θὰ τοὺς θαυροῦσε ἡ ἡρωίδα μας ψωρ... συγκρίνοντάς τους μ' ἐκείνους πὸν ταξιδεύουν στὴν 1η ἡ γαιτὶ φοβήθηκε μήπως ἡ ἀπομόνωσις τῆς αὐτῆ ἀπὸ τὴ συντροφία τῆς θὰ συντελοῦσε νὰ ἐφαρμοσθῆ εἰς βάρος τῆς ἡ παροικία! "Ὅλοι, ὅλοι ἀντάμα κι' ὄ...

Πασχαλιὰ

Τὸ Ἐρημοκκλησάκι

Μέσ' τὸ δάσος τὸ πυκνὸ,
στ' ἄγριο καὶ μαγικὸ
ἔχει τώρα τόσα χρόνια
καὶ θὰ ζῆ πάντα αἰώνια
ἐρημοκκλησὶ μοναχό.

Δίπλα ἀπ' τὸ ἐκκλησάκι,
τ' ὁμορφο καὶ ταπεινὸ,
δρόμος βγαίνει σὲ χωριό,
κι' οἱ διαβάτες πὸν περνοῦν
στέκουν καὶ τὸ χαιροῦν
καὶ μ' εὐλάβια ψυχῆς
πάντοτε τὸ προσκυνοῦν.

Καὶ σιμὰ στὸ ἐκκλησάκι
κάτω κεῖ σ' ἕνα δρομάκι
τρέχει ἀκούραστη βροσσόλα,
κι' ὅταν πᾶνε μιὰ φορὰ
τοῦ χωριοῦ μας τὰ παιδιὰ
τρέχουν, πίνουν καὶ θαυμάζουν
καὶ τὸν πλάστη μας δοξάζουν.

Κεῖνο τῆς Δαγμαδιάς

ΜΙΑ ΕΚΔΡΟΜΗ ΣΤΗ ΝΥΦΟΥΛΑ ΤΟΥ ΠΑΓΑΣΗΤΙΚΟΥ

Πέμπτη. Φεύγει το βράδυ η «Ελση» για το Βόλο. Πρόκειται να ταξιδέψουν δικοί μου. Κατεβαίνω και γώ για να τους ξεπροβοδίσω.

Ώρα 7 και 25' Στις 7-1;2 φεύγει το βαπόρι. Ξαφνικά...

—Νίκο δέν μās συνοδεύεις ως το Βόλο;

—Η ερώτηση ουρανοκατέβατη.

—Γιατί όχι; Αμέσως ένα εισητήριο και σε... πέντε λεπτά ξεκινούμε.

—Η θάλασσα λές και τους λυπήθηκε.—Όλες προκαταβολικά φοβούνται—κι' ήταν γαλήνια.

—Ανεβασμένοι με την Λία, την ξαδέλφη μου, στη γέφυρα, βλέπουμε την Σαλονίκη που αφήνουμε πίσω μας.

Πόσο τή στολίζουν τα φώτα! Το βαπόρι προχωρεί. Πλησιάζουμε τον Β' πλοίαρχο.

Ένα γεροντάκι μεγαλειό. Ευγενέστατα μās δίδει πληροφορίες για το ταξίδι, την πυξίδα και ό,τι άλλο κινεί την περιέργειά μας.

Ο καιρός είναι ωραίος. Αφάνταστα ωραίος.

Κατεβαίνουμε στην τραπεζαρία.

Τώρα ξαναεβαίνουμε με σκοπό να μη ξανακατεβούμε... παρὰ όταν θά βγοῦμε στο Βόλο, δηλαδή αποφασίζουμε να μην κοιμηθούμε.

Και το κάνουμε.

Όλη την νύχτα κουβέντα, γραμμόφωνο, χορό. Ευχάριστη βραδυά. Την χαραγή παρακολουθούμε τον σιγανό ερχομό της μέρας· σε λίγο ξεπροβάλλει το φωτεινό της άστρο, ο ήλιος

Στο βάθος φαίνεται ο Βόλος· ψηλά τα χωριά του Πηλίου.

Τέλος φθάνουμε. Σε λίγο βρισκόμαστε στη στεριά

Παίρνουμε κάτι κι' αμέσως για τον Άναυρο. Τι όμορφο μέρος. Τι καθαρή θάλασσα. Μά μήπως είναι η μόνη όμορφη του Βόλου; Όλος ο Βό-

λος είναι ωραιότατος.

Μιά θαυμασία παραλία, δρόμοι ωραίοι, σπίτια θαυμάσια, δένδρα. Το ένα του καλύτερο από το άλλο.

Το απόγευμα ξεκινάμε για την Άγρια, Κάτω Λεχώνια κι' Άνω Λεχώνια. Όποιος δέν έκαμε αυτή την διαδρομή και δέν είδε το θαυμάσιο θέαμα της δέν μπορεί να πη ότι είδε πολλά ωραία πράγματα.

Βόλος—Άγρια. Κάτι πού μόνο στην Ελλάδα μας το βλέπουμε. Το αυτοκίνητο από τη μιὰ μεριά του έχει τη θάλασσα, από την άλλη κατάφυτο μέρος από έλιες. Κάτι το αφάνταστο.

Άγρια—Άνω Λεχώνια. Η σκηνοθεσία άλάσσει. Η θάλασσα φαίνεται σαν να γλιστρά προς τα πίσω για να παραχωρήσει ευγενικά τη θέση της στα όπωροφόρα δένδρα. Έδώ χρειάζεται ή πέννα ενός Λαμαρτίνου, το πινέλο ενός Ραφαήλου για να αποδώσει το μεγαλειό της φύσης.

Όμολογώ ότι είναι το όμορφοτερο ελληνικό τμήμα πού είδα, ανώτερο κι' απ' αυτή την Έδεσσα με τους φημισμένους καταροάκτες της.

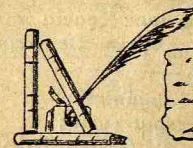
Περνούμε ένα πολύ καλό απόγευμα πού το συμπληρώνουμε το βράδυ με μιὰ βαρκάδα. Τότε μās δίνεται ή ευκαιρία να θαυμάσουμε ένα διαφορετικό Βόλο, τον φωτισμένο Βόλο, στεφανωμένο με ένα φωτεινό στεφάνι: Πορταριά, Μακρονήσια, Άνω Βόλος κ.τ.λ.

Οι άλλες μέρες κυλούν γρήγορα· κάθε μέρα και μιὰ εκδρομή, πότε με τη βάρκα, πότε με τ' αυτοκίνητο. Κάθε μέρα και μιὰ όμορφη καινούργια.

Κι' ένα βράδυ με το «Ελλάς» ξεκινούμε για τη Σαλονίκη.

Φεύγουμε από τη μιὰ νυφούλα, του Παγασητικού για νάρθουμε σ' άλλη, του Θερμαϊκού.

Ταρζάν

ΚΥΚΛΟΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Άγαπητοί μου φίλοι,

Δέν βρισκω λόγια να σας ευχαριστήσω, για την τόσο ύποστηξη σας. Οι άνανεώσεις κάθε μέρα φθάνουν στα γραφεία μας. Η αγάπη σας μās δίνει θάρρος για την συνέχιση της προσπάθειάς μας. Σας ευχαριστώ καλοί μου φίλοι.

Σε λίγο ανοίγουν και τα σχολεία. Τα βιβλία αρχίζουν να έτοιμάζονται. Θα αρχίσουν οι μελέτες, οι μικρές στενιχώριες... Με το το άνοιγμα των σχολείων, θα σας δοθ ή ευκαιρία να δείξετε ακόμη μιὰ φορά την αγάπη σας Πώς; Έγγράφοντας καινούργιες συνδρομητές στο περιοδικό μας.

Ο σεβαστός χρονογράφος του «Ταχυδρόμου», άφιέρωσε για το τελευταίο μας φύλλο ένα χρονογράφημα. Αναδημοσίευσε μάλιστα και το ωραιότατο ποίημα της Δίδος Ρίτας Ν. Μπούρη, για να δώσει κάποια δροσιά στους άνογνωστές του, όπως λέει. Άς δεχθ ή τις ευχαριστίες μας.

«Μίκο-Μάου» ήμουν βέβαιος για τα αισθήματα σου. Έλπίζω και τώρα να συνεχίσης τη τόσο καρποφόρα δράση σου.

Άδρια, κάθε γράμμα σου δείχνη τη μεγάλη σου αγάπη για το «Μακεδονόπουλο». Έτσι και το τελευταίο. Έλπίζω να γίνουν συνδρομητές και οι τρεις φίλες σου για τις όποιες με γράφεις.

Νέα μου φίλη Δίς Καραμέλλα, γράφεις ότι πολύ επιθυμείς να μās γνωρίσης όλους. Και δική μας επιθυμία αυτή είναι. Άν ποτέ ξαναρθής στη Θεσσαλονίκη...

Πασχαλιά, Άγράμπελη, Πειραιωτάκι, και πάλι σας ευχαριστώ για τα καλά λόγια. Όπως βλέπετε φροντίζουμε ή ύλη να είναι εκλεκτή. Θα σας ζητήσουμε και μιὰ χάρη: Γράφετέ μας—όπως και όλοι οι συνδρομητές μας—τι νομίζετε ότι πρέπει να διορθωθ ή στο περιοδικό μας και θα το κάμουμε.

Ο χώρος δέν μ' αφήνει να απαντήσω σε πολλά άλλα ωραιότατα γράμματα πού πήγα. Σεπτέμβριος 1934

Μ' αγάπη
Ο Φίλος σας

ΔΗΛΩΣΙΣ

Μη ξεχνάτε ότι το πρώτιστον καθήκον του καλού συνδρομητού είναι ή έγκαιρος άνανέωση της συνδρομής του.

Για τη Σ.Σ.Σ.

Έγκρίνονται: Renée: Πώς θεραπεύεται κανείς ταξειδύοντας, Ταξιδιώτη; Ένα επίκαιρο όνειρο. Μυρέλλας: Με σύντροφο τη χαρά, Δόρις: Ποιός ήταν εκείνος και Θέτιδος: Της παρέας μου τα τζόβενα.

Άπορρίπτεται: Νύκτα, ποίημα του Γ.Κ. Νομίζεις, Γ.Κ., πώς είναι εύκολο να συνθέση κανείς ένα ποίημα; Είναι εύκολο μόνο στους δοκιμους ποιητές, πού και ή εμπνευσή τους—ανάλογα βέβαια με την δύναμη της ποιητικής καθενός φαντασίας—είναι σχεδόν αυθόρμητη, αλλά και ή τεχνική τους κατάρτιση π ήρης. Σ' εκείνον όμως πού, παρὰ την άλλη πνευματική του ανάπτυξη, δέν έχει τη σχετική με την τεχνική του ποιήματος μόρφωση, το ποίημα καταντά δύσκολο, πολύ δύσκολο. Άν πάλι καμμιὰ φορά συνταχθ ή εύκολα, τότε άπλοούστατα.. δέν είναι ποίημα. Εκτός αν γίνει κανένα θαύμα! Γιατί, αν είναι άλληθια πώς καθέννας έχει—σχετικά βέβαια—άρκετά ανεπτυγμένο, άλλος περισσότερο, άλλος ολιγώτερο, το κριτικό πνεύμα κι' είναι σε θέση να κρίνη κάπως και μόνος του, αν το περιεχόμενο του ποιήματός του έχη κάποια πρωτοτυπία ή και άλλη οιαδήποτε αξία, έξ ίσου είναι άλληθια πώς ήσιν υθεση ενός ποιήματος, από μορφικής άπόψεως άρτιου ή τουλάχιστον άνεκτου, άπαιτεί μερικές βασικές γνώσεις της ποιητικής τέχνης. Γι' αυτήν, δηλ. για το μέτρο, όίμα (όμοιοκαταληξία) κλπ. έπειδή δέν διαθέτουμε χώρο στο σημερινό φυλλάδιο, θ' άφιερώσουμε μερικές γραμμές στο ερχόμενο φύλλο. Είναι τόσο ενδιαφέρον το θέμα.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Γ-40

Άχινε δυστυχώς δέν σε ξερω. Δέ μου τό λές μόνος σου ποιός είσαι;

Μπερμπαντιάνος

Γ-41

Μίχο, φαγώθηκες να με ανακαλύψης. Καυμένε! Έτσι να κάνης, θα με.. γλύψης.
Δεσποινίς Καραμέλλα

Γ-42

Ἀειτιδέα (Θεο)νίκης; Poëta nascitur, non fit. Κρῖνο τῆς Λαγκαδιάς

Γ-43

Χρυσὲ μου Μίση Μόσχο (Κρῖνο τῆς Λαγκαδιάς) τίς πῶ θεμέες μας εὐχαριστίες γιὰ τίς τόσες ὑπηρεσίες πὺ προσφέρεις στὴ Χαρούμενή μας. Confide igitur recte agens. Β. Κ.

Γ-44

Καβαλλιωτάκια, μερικοὶ ἔξυπνοὶ τολμοῦν καὶ λένε πὼς... Καλοὶ μου φίλοι, Ὀλυμπία Δημητρακούδη, Τασούλα Χαϊρή, Εὐχαρις, Σοφοῦλα Ρούσου, Μπάμπη Τεμεντζή (ἐσὺ γμ!) ξεσπαθῶσε γιὰ νὰ δοῦν οἱ μερικοὶ τί ἐστὶ βερύκοκο. Θέτις

Γ-45

Marquis de Serpos: Ἐνα ἄστρο ἀπ' τὴν χρυσὴ λιάνεια τ' οὐρανοῦ μᾶς ἀνήγγειλε καλοὺς οἰωνοὺς γιὰ τὸ πριόδικό. Κρῖνο τῆς Λαγκαδιάς

Γ-46

Ζωζῶ, γιατί δὲν μου γράφεις; Περιμένο. Θεότρελλη Ξανθοῦλα

Γ-47

Εὐχαριστῶ ὅλους τοὺς φίλους μου γιὰ τὴν ἐνθερμὴ ὑποστήριξή τους. Τροζάν

Γ-48

Μίχο: Τόσο λαμπρὸς ὁ ἀστὴρ μου πὺ εἶναι ἀδύνατον νὰ τὸν ἀτενίσω καὶ νὰ τὸν... καταμετρήσω. Θέτις

Γ-49

Βάνδα, Πασχαλιά, Πειραιωτάκι, στὸ γ-όρτασμά σας θεμέες, εἰλικρινῆς εὐχοῦλες. Δεπιούλα

Γ-50

Βάγνεο, χαρετίσματα ἀπὸ τὴν Ἀνθισμένη Λειονιά. Κρίτων οὔτε καὶ διορθωμένο... ἔ; Μὰ ὁποῖος ζητᾶ τὰ πολλὰ... Μυρέλλα

Γ-51

Ἀγαπημένη Βινδα, στὴν γιορτούλα σου τίς ἀγνότερες εὐχές μου. Renée

Γ-52

Κρῖνο τῆς Λαγκαδιάς, πὺ ἦσουν τόσο καιρὸ καὶ χάθηκες; Ἐχω πολλὰ νὰ σοῦ πῶ. Βερόνικα

Γ-53

Τροζάν, θάμαι πάντα ἔτοιμη νὰ σοῦ δώσω ὅσες σοῦστελε ἀπ' τὴν Πορταριά ἢ ξαδελφοῦλα. Μυρέλλα

Γ-54

Ἐπεσομένη Λαίδη, Δόεγκριν: Χρόνια πολλά. Θέτις—De Serpos

Γ-55

Ολιμμένη Γοητεία, Ἀργάμπελη, ἢ ἔκθεση πλησιάζει νὰ σᾶς περιμένουμε; Θέτις—Τροζάν

Γ-56

Optimus amicus Georgius valde tristis est quod rapinam non potest facere Basilius

Γ-57

Ἀειτιδέα (Θεο)νίκης, συγχαρητήρια γιὰ τὴν ἐκλογή τοῦ ψευδωνύμου. Κρῖνο τῆς Λαγκαδιάς

Γ-58

Μίχο: Τὸ ἀξίωμα τῆς ἐπιτροπῆς τοῦ περιοδικοῦ σοῦ ἀρμόζει γιὰ νὰ σβύνης καὶ νὰ προσθέτης. Ἀγάπες ταξιδιάρικες στὸ κύμα τὸ θολὸ καὶ βούλιαξε ἢ βαρκοῦλα καὶ πέσαν στὸ γιολό. Κρῖνο τῆς Λαγκαδιάς

Γ-59

Τροζάν, χίλια εὐχαριστῶ γιὰ τὴν συνδρομή. Ἀλληλογραφοῦμε; Δεσποινὶς Καραμέλλα

Γ-60

Παιδιά τῆς "Χαρούμενης", θάθελα λίγα λόγια, γιὰ νὰ γνωρισθοῦμε. Δέχεστε; Πασχαλιά

Γ-61

Πασχαλιά, Βάνδα, Πειραιωτάκι, Ἐπεσομένη Λαίδη, Δόεγκριν, γιὰ τὴ γιορτὴ σας τίς πῶ καλές μου εὐχές. Τροζάν

Γ-62

Μυρέλλα, γιὰ νὰ συμπληρωθοῦν οἱ πληροφορίες τῆς Κα—ς μάθε πὼς ἢ ἐν λόγῳ δεσποινὶς εἶναι ἰδανικὴ β. Ἰδανικὸς Π

Γ-63

Ροζή, νὰ μᾶς συγχωρῆς πολὺ γιὰ τὴν ἀργοπορία, θὰ σοῦ ἐξηγήσομε με γράμμα. Περιμένουμε σύστασή σου. Τριό Κορτζέινο

Γ-64

Νέος νομικὸς, δημοσιογράφος, γλωσσολόγος, ἀσχολούμενος με τὴν φιλοσοφίαν ἐπιθυμῶ νὰ ἀλληλογραφήσω. Γράψατε Ἑλληνιστί, Γαλλιστί, Γερμανιστί ἢ Λατινιστί, Διεύθυνσις: Μακεδονόπουλο διὰ Ἀφιλοσόφη-τον

Γ-65

Χιονοθύελλα θέλεις νὰ μᾶς γράψης ποιὰ εἶσαι; Τριό Κορτζέινο

Ἐλὸ Τσαγαροαγιαστεῖον "ΔΙΕΘΝΕΣ"

BENIZELOU & ΒΑΣ. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ 19

ΑΓΙΑΣ ΣΟΦΙΑΣ 17

Τηλ. 23-44

Τηλ. 23-46

θὰ βρῆτε τὰ καλύτερα γλυκά, πάστες, σοκολατάκια, βουτήματα, πετι φούρ, κατασκευαζόμενα ἀπὸ τὰ ἀγνότερα ὑλικά.

Salon des Fleurs

Ἰδιόκτητα ἀνθοκήπια ἐκτάσεως

40.000 πῆχεων

παρὰ τὴν ὁδὸν Λαγκαδᾶ

STATHAKIS

ΔΙΑΡΚΗΣ ΕΚΘΕΣΙΣ: Δάλλιες ὀλλανδικές, ἀφάνταστοι εἰς χρωματισμοὺς καὶ μεγέθη. Ὑάκινθοι, Γαρύφαλλα καὶ ὄλα τὰ ἀνθη τῆς ἐποχῆς.

ΑΓ. ΣΟΦΙΑΣ 17

ΑΡ. ΤΗΛ. 37-98

ΦΩΤΟΓΡΑΦΕΙΟΝ ΛΥΚΙΔΟΥ

ΤΣΙΜΙΣΚΗ 26

ΑΡ. ΤΗΛ. 39-55

Καλλιτεχνικὸν ἐργαστήριον ἐμπιστοσύνης. Ὅλα τὰ εἶδη συγχρόνων φωτογραφῶν. Καλλιτεχνικαὶ μεγεθύνσεις συνήθεις καὶ ἔγχρωμοι. Εἰδικότης λήψεως ἐξαιρετικῶν φωτογραφικῶν ἐργασιῶν. Ἐξησφαλισμένη ἐπιτυχία παιδικῶν φωτογραφῶν. Φωτογραφίαι κατ' οἶκον. Ἐπιμελής καὶ ταχεῖα ἐκτέλεσις πάσης ἐρασιτεχνικῆς ἐργασίας. Εἰδικὴ ἐκδοσις καὶ πλουσία συλλογὴ Ἑλληνικῶν δελταρίων.

ΧΑΡΟΥΜΕΝΗ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ

ΔΙΑΠΛΑΣΙΑΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

ΔΙΑΔΙΔΕΤΕ ΤΟ ΜΟΝΑΔΙΚΟ ΔΙΑΠΛΑΣΙΑΚΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ "ΜΑΚΕΔΟΝΟΠΟΥΛΟ" ΔΙΑΠΛΑΣΙΟΠΟΥΛΑ ΕΓΓΡΑΦΕΙΤΕ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΑΙ

Πάντοτε φθηνότερα

ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑΪΚΗ & ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟ ΑΓΟΡΑ

ΕΡΜΟΥ 18

Καμπαρίνες, Παλτά,
'Αδιάβροχα, 'Υποδήμα-
τα ανδρικά και παιδικά.

Κασμήρια 'Αγγλικά και
τὰ άφθαστα τών 'Ελλη-
νικών "BRITANIA,,

Πλεκτά, Μάλλινα,
Μπλούζες, Ζακέτες,
Πουλόμερο, Φανέλλες,
'Υποκάμισα, Γραβάτες

Δώρα χρήσιμα
Παιγνίδια όραία

Και

ΠΛΟΥΤΟΣ ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΕΙΔΗ
ΤΙΜΑΙ ΩΡΙΣΜΕΝΑΙ ΚΑΙ ΑΣΥΝΑΓΩΝΙΣΤΟΙ